

ЗАКОН за застраховането

Обн., ДВ, бр. 86 от 11.10.1996 г., в сила от 1.01.1997 г., доп., бр. 1 от 3.01.1997 г., в сила от 3.01.1997 г.; Решение № 6 на Конституционния съд на РБ от 25.02.1997 г. - бр. 21 от 11.03.1997 г.; изм. и доп., бр. 58 от 22.07.1997 г., в сила от 22.07.1997 г., изм., бр. 21 от 20.02.1998 г., в сила от 1.01.1998 г., доп., бр. 52 от 8.05.1998 г., изм. и доп., бр. 93 от 11.08.1998 г., бр. 132 от 10.11.1998 г., бр. 88 от 8.10.1999 г., доп., бр. 83 от 10.10.2000 г., изм., бр. 97 от 28.11.2000 г., в сила от 1.01.2002 г., изм. и доп., бр. 1 от 2.01.2001 г., изм., бр. 102 от 27.11.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., бр. 110 от 21.12.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., изм. и доп., бр. 96 от 11.10.2002 г., доп., бр. 107 от 15.11.2002 г., изм., бр. 8 от 28.01.2003 г., в сила от 1.03.2003 г., **изм. и доп., бр. 85 от 28.09.2004 г.**

КН. 11/96 г., стр. 73; КН. 2/97 г., стр. 23; КН. 4/97 г., стр. 7; КН. 8/97 г., стр. 58; КН. 6/98 г., стр. 111; КН. 9/98 г., стр. 60; КН. 12/98 г., стр. 255; КН. 11/99 г., стр. 35; КН. 2/2001 г., стр. 7; КН. 12/2001 г., стр. 115; КН. 11/2002 г., стр. 33; КН. 12/2002 г., стр. 113; КН. 2/2003 г., стр. 63

Т. 6, р. 2, № 250

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Този закон урежда правното положение на застрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти, държавния надзор върху застраховането и задължителното застраховане.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., предишен текст на чл. 2, бр. 85 от 2004 г.) Застраховането е дейност, която се състои в набиране и разходване на средства, предназначени за изплащане на обезщетения и други парични суми при настъпване на събития или сбъждане на условия, предвидени в договор или в закон, и се осъществява чрез сключване на застрахователни договори, както и в управление на тези средства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Презастраховането е дейност по прехвърляне на рискове, поети от застраховател, срещу заплащане на презастрахователна премия. В този случай в отношенията със застрахованите лица отговорността за изплащане на обезщетения и парични суми се носи от застрахователя. За застрахователите, чийто предмет на дейност включва само презастраховане - презастрахователи, глави шеста, седма, осма, девета, единадесета и дванадесета не се прилагат, доколкото със закон не е предвидено друго.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато по застраховката е сключен презастрахователен договор и със съгласието на застрахования и на презастрахователя, презастрахователят може да заплати обезщетението на застрахования при настъпване на застрахователно събитие. Застрахователят отговаря солидарно.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) Застрахователите, получили разрешение по раздел II, буква "А", т. 18 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, могат да предоставят на лицата, в полза на които е сключена застраховката за помощ при пътуване, непосредствена помощ в натура заедно със или вместо парично обезщетение при условията, посочени в застрахователния договор.

(2) Помощта в натура може да се предоставя чрез оборудване на застрахователя или от персонал, нает от него за тази цел.

(з) Помощта при пътуване не покрива поправка, ремонт, гаранционно обслужване след продажба или обикновено посредничество за намиране и предоставяне на помощ.

Чл. 26. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) Не подлежи на държавен надзор върху застраховането дейността по предоставяне на помощ при пътуване, която не се осъществява от застрахователи и която се състои в предоставяне на следните услуги от физически или юридически лица при пътнотранспортно произшествие или авария на моторно превозно средство на територията на Република България:

1. поправка на моторно превозно средство на място с персонал и екипировка на лицето, което предоставя услугата;
2. транспортиране на моторното превозно средство до най-_____ близкото или най-подходящото място за поправка със или без транспортиране на шофьора и пътниците до най-близкото място, откъдето те да продължат пътуването си с друг превоз, или
3. транспортиране на моторното превозно средство със или без шофьора и пътниците до дома им, до точката на отпътуване или до предвиденото местоназначение в границите на Република България.

(2) Не подлежи на държавен надзор върху застраховането предоставянето на услугите по ал. 1, т. 1 и 2 от организация с нестопанска цел на автомобилисти, в която членува лицето, което получава услугата, когато произшествието или аварията на моторното превозно средство са настъпили в чужбина и услугите се предоставят от подобна чуждестранна организация при представяне на членска карта и без специално възнаграждение.

Чл. 3. (1) Застраховането е доброволно.

(2) Задължително застраховане може да се предвиди със закон или международен договор.

(3) Застраховател, който извършва задължително застраховане, не може да откаже сключване на договор по задължителна застраховка, която осъществява.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) Застраховател може да бъде акционерно дружество, взаимозастрахователна кооперация или чуждестранен застраховател чрез клон, които имат за предмет на дейност застраховане.

(2) Застрахователят не може да осъществява друга търговска дейност, включително охранителна.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Рекламни материали и други белези, индикиращи взаимоотношения между застрахователя и застрахованите лица, не могат да се поставят върху застрахованото движимо или недвижимо имущество.

Чл. 5. (1) Имущество, намиращо се на територията на Република България, и лице с местожителство или седалище на територията на Република България се застраховат само при застраховател, получил разрешение по този закон.

(2) Българско юридическо лице, извършващо дейност в чужбина, и български гражданин с местопребиваване в чужбина се застраховат при застраховател, получил разрешение по този закон, ако местният закон не ги задължава друго.

Чл. 6. (1) Предметът на дейност на застрахователя е:

1. застраховане;
2. презастраховане;
3. застраховане и презастраховане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) В устава на застрахователя се определят предметът на дейността и видовете застраховки съгласно приложение № 1.

(3) Застраховател, който извършва застраховки по живот и срещу злополука, не може да извършва други застраховки. Застраховател, който извършва имуществени застраховки, не може да извършва застраховки по живот.

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) (1) Застрахователят, както и всяко лице, което работи за застраховател, в това число застрахователните брокери и агенти и техните служители, са длъжни да пазят в тайна сведенията, които са им станали известни във връзка със сключването и изпълнението на застрахователното правоотношение и да не се ползват от тези сведения за други цели освен за упражняване на правата и за изпълнение на задълженията по това правоотношение.

(2) Членовете на управителните и на надзорните органи на застрахователя и неговите служители се запознават писмено и срещу подпис със задълженията по ал. 1 при постъпване на съответната длъжност или служба. Изречение първо се прилага и за членовете на управителните, надзорните органи, неограничено отговорните съдружници и служителите на застрахователните брокери, както и за застрахователните брокери - еднолични търговци. Застрахователните агенти и другите лица, които застрахователят наема във връзка с осъществяването на дейността си, се запознават писмено и срещу подпис със задълженията по ал. 1 при сключване на договора, с който се уреждат отношенията им със застрахователя. Застрахователните агенти - юридически лица и еднолични търговци, са длъжни да запознаят писмено и срещу подпис своите служители със задълженията по ал. 1.

(3) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и след като лицата са прекратили връзката си със застрахователя или служебното или търговското качество, по силата на което е възникнало задължението за опазване на застрахователната тайна.

(4) Сведения, представляващи застрахователна тайна по смисъла на ал. 1, могат да се разкриват:

1. пред лицето, което е страна по застрахователното правоотношение или ползва права по това правоотношение по силата на закон или договор; пред третите ползващи се лица, както и пред увредените лица, ползващи права по застраховка "Гражданска отговорност", се разкриват само сведенията, необходими за защита на техните права, както и сведенията, от които застрахователят черпи основание за възраженията си;

2. пред всяко трето лице, с изричното писмено съгласие на лицето по т. 1; лицето по т. 1 не може да разреши достъп до сведения, които не могат да бъдат разкрити пред него;

3. пред Комисията за финансов надзор, пред нейни органи, пред служители от администрацията на Комисията за финансов надзор или пред други лица, овластени от Комисията за финансов надзор или от нейни органи, във връзка с осъществявания държавен надзор върху застраховането;

4. пред органите на съда, прокуратурата, следствието и полицията във връзка с разследването на престъпления и след представяне на определение на съда или на постановление на компетентен орган на досъдебното производство, както и в случаите, когато застрахователят подава сигнал за извършено престъпление;

5. по разпореждане на съда на основание чл. 153 от Гражданския процесуален кодекс, когато сведението е необходимо като доказателство;

6. пред Агенцията за финансово разузнаване при условията и по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари;

7. пред Гаранционния фонд във връзка с дейността му по този закон;

8. за целите на създаването на информационни системи за предотвратяване на застрахователни измами или за подобряване на обслужването на застраховани лица или трети пострадали лица, ползващи права по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства;

9. пред презастраховател.

(5) Органите и лицата по ал. 4, т. 3 опазват получените сведения като професионална тайна по смисъла на чл. 24 от Закона за Комисията за финансов надзор. Органите по ал. 4, т. 4, 6 и 7, както и администраторите на информационните системи по ал. 4, т. 8, опазват получените сведения като служебна тайна. За презастрахователите се прилагат ал. 1, 2, 3 и 4.

(6) Когато пред органите и лицата по ал. 4, т. 3, 4, 6, 7 и 8 са били разкрити сведения, които представляват лични данни по смисъла на чл. 21, ал. 1 от Закона за защита на личните данни, срокът по чл. 25, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор, съответно по чл. 34, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на класифицираната информация, започва да тече от датата на смъртта на физическото лице, за което сведенията се отнасят.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) За нуждите на установяването на застрахователното събитие и на вредите, причинени от него, застрахователят, лицето, което търси обезщетение, или Гаранционният фонд има право да получи необходимата информация, съхранявана от органите на Министерството на вътрешните работи, следствието, другите държавни органи, и лицата, които имат право да удостоверяват настъпването на обстоятелства, както и заверени преписи от документи. Когато исканата информация е част от материалите по предварителното производство, прокурорът разрешава достъпа до нея.

(2) Органите на Министерството на вътрешните работи предоставят на пострадалите от пътнотранспортни произшествия необходимата информация, съхранявана при тях, за установяване на застрахователя по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на виновния водач и по задължителната застраховка "Злополука", както и за установяване на застрахователната полица.

(3) Когато информацията по ал. 1 и 2 представлява защитена от закона тайна, при предоставянето ѝ на лицата писмено и срещу подпис се разясняват задължението им да не я разгласяват, както и последиците от нейното нерегламентирано разгласяване.

Глава втора

ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Раздел I

Акционерно дружество

Чл. 8. (1) Акционерно дружество за застраховане се учредява, извършва дейността си и се прекратява по Търговския закон, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Минималният размер на капитала на акционерното дружество и на депозита на клон на чуждестранен застраховател е:

1. при застраховки по живот и злополука - 2 млн. лв.;

2. при имуществени застраховки - 3 млн. лв.;
 3. при презастраховане - 4 млн. лв.;
 4. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) при застраховане и презастраховане - 4 млн. лв.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Вноските в капитала на застрахователно дружество могат да

бъдат само парични.

(4) (Нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г., отм., предишна ал. 3, изм., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Към момента на подаване на заявление за издаване на разрешение за застрахователна дейност капиталът за българските застрахователи и депозитът за клона на чуждестранен застраховател трябва да бъдат изцяло внесени в българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г., отм., бр. 88 от 1999 г.).

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Застрахователните дружества могат да откриват повече от един клон в отделно населено място, включително по седалището си.

Чл. 9. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Акциите на застрахователното дружество са само поименни, като всяка акция дава право на един глас.

(2) (Обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 21 от 1997 г.)

Физическо или юридическо лице, самостоятелно или чрез свързани лица,

не може да притежава повече от 5 на сто от акциите на застрахователно дружество. Тази разпоредба не се прилага, когато собственик е държавата, застрахователен холдинг или чуждестранно застрахователно дружество.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Местно или чуждестранно лице,

пряко или чрез свързани лица, може да придобие 5, 25, 34, 50 или 67 на сто от акциите на едно застрахователно дружество с тримесечно писмено предизвестие, отправено до заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", за всеки отделен случай.

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Срокът на предизвестията започва да тече от представянето на следните доказателства:

1. декларация за произход на средства по ал. 8;
2. декларация по ал. 9;
3. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) декларация за свързани лица по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби;
4. декларация, че вноските за придобиване на акциите не са направени със заемни средства;
5. за физическите лица - декларация за имотно състояние по установения за съдилищата и нотариалните производства образец;
6. документи за самоличност или за актуално правно състояние;
7. доказателства за професионалната квалификация и опита на физическото лице или на ръководните служители на юридическото лице;
8. доказателства за платени данъци и/или за липса на данъчни задължения от съответните органи по местожителството, седалището и мястото на стопанска дейност на лицето;

9. референция от компетентен орган, осъществяващ финансов надзор по местожителството или седалището на лицето по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор"; и

10. одитираните финансови отчети за последните три години, ако лицето е било длъжно да ги изготвя.

(5) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", забранява придобиването по ал. 3, ако в срока на предизвестие то установи, че лицето, което придобива дяловото участие, застрашава стабилността на застрахователя с недостатъчната си квалификация или кадрово осигуряване, с неясния произход на средствата или ако са получени сведения за неизплащане или укриване на данъци, за изпиране на пари или за финансови връзки с терористични или други престъпни организации. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", забранява придобиването по ал. 3, ако в едномесечен срок от подаването на предизвестие то не е било комплектувано с доказателствата по ал. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Лице, което притежава акционерно участие по ал. 3, уведомява заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", когато намалява акционерното си участие под 67, 50, 34, 25 или 5 на сто от капитала на застрахователя за всеки отделен случай в едномесечен срок преди прехвърлянето на акциите.

(7) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм. и доп., бр. 85 от 2004 г.) Застрахователното дружество, може да регистрира в книгата на акционерите промяна по ал. 3, ако заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", не се произнесе в срока на предизвестие. "Централен депозитар" - АД, София, е длъжен в тридневен срок от регистрирането на сделка по ал. 3 или 6 да уведомява Комисията за финансов надзор.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., предишна ал. 4, изм., бр. 96 от 2002 г., доп., бр. 85 от 2004 г.) За придобиване на акции, представляващи над 1 на сто от капитала на застрахователно дружество, както и за всяко последващо увеличаване на акционерното участие с повече от 1 на сто заявителят доказва произхода на средствата за придобиването и удостоверява финансовото си състояние с декларация по образец, подадена в 14-дневен срок след придобиването, съответно увеличаването, на акционерното участие.

(9) (Нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г., предишна ал. 5, бр. 96 от 2002 г.) Физическо или юридическо лице, както и съдружник или акционер в юридическо лице, упражняващи охранителна или сходна с нея дейност, не могат да притежават акции от застрахователно дружество, пряко или чрез свързани лица.

(10) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато придобиването по ал. 3 става при публично предлагане на акции на фондовата борса или на друг регулиран пазар на ценни книжа, предизвестие се прави след сключването на сделката. Приобретателите не могат да упражняват правото си на глас, преди да е изтекъл срокът на предизвестие, освен ако органът по ал. 5 разпореди вписването на промяната на акционерното участие в регистрите на Комисията за финансов надзор по-рано. Когато предизвестие не е било подадено в едномесечен срок от сключването на сделката, както и при издаване на забрана по ал. 5, може да се приложи мярката по чл. 22б, ал. 2, т. 10. Преди да е изтекъл срокът на предизвестие, акциите, придобити по реда на тази алинея, не се вземат предвид при определяне на кворума на общото събрание на акционерите, освен ако е налице обстоятелството по изречение второ.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., доп., бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) Председател на управителен съвет, на съвет на директорите, изпълнителен директор, прокурист, лицата, които са овластени да осъществяват правомощия по чл. 235 от Търговския закон и управител на клон на чуждестранен застраховател може да бъде лице, което:

1. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 85 от 2004 г.) има постоянен адрес или разрешение за продължително пребиваване в страната;

2. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 96 от 2002 г.) има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър" и притежава подходяща професионална квалификация в сферата на икономиката или финансите;

3. притежава необходимия професионален опит в застраховането;

4. не е осъждано на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;

5. не е било член на изпълнителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник на дружество или кооперация, прекратени по несъстоятелност, ако е останал неудовлетворен кредитор;

6. не е лишено от правото да заема материалноотговорна длъжност;

7. не е съпруг или роднина до трета степен, включително по права или съребрена линия или сватовство, на член на управителния съвет, надзорния съвет, съвета на директорите или актюера;

8. не заема другаде платена длъжност освен като сътрудник в научен институт или преподавател в учебно заведение;

9. (нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм., бр. 88 от 1999 г.) не извършва охранителна или сходна с нея дейност, не е съдружник или акционер, както и член на ръководен или контролен орган на дружество, което извършва охранителна дейност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) Управител на клон на местен застраховател може да бъде лице с висше образование, което отговаря на условията по ал. 1, т. 1, 3 - 6 и 9.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Член на надзорен съвет, член на управителен съвет или на съвет на директорите може да бъде лице с висше образование, което отговаря на условията по ал. 1, т. 3 - 7 и 9.

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Актюер може да бъде лице с висше образование по математика, информатика, икономика или по актюерски науки, което отговаря на изискванията по ал. 1, т. 3, 4, 7 и 9.

(5) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., предишна ал. 4, изм., бр. 96 от 2002 г.) Притежаването на необходимия професионален опит в застраховането се доказва с документи, удостоверяващи наличието на стаж в застраховането, на длъжност с ръководни функции в банка или друга финансова институция, като преподавател или научен работник по икономика или право. Документите по предходното изречение трябва да доказват наличието на не по-малко от 5 години стаж за лицата по ал. 1 и не по-малко от 3 години за лицата по ал. 2, 3 и 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Лицата по ал. 1 - 4 подлежат на одобрение от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Одобрението предхожда вписването в търговския регистър, съответно назначаването на длъжност, за която вписване не се изисква. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението.

(7) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При констатирани непълноти или противоречия със законовите изисквания в документите към заявлението по ал. 6 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", изисква от заявителя отстраняването на нередовностите в едномесечен срок. Срокът за произнасянето по ал. 6 спира да тече за периода от изпращане на съобщението за отстраняване на нередовностите до получаването на допълнителните документи.

Раздел II

Взаимозастрахователна кооперация

Чл. 11. (1) За учредяването и дейността на взаимозастрахователна кооперация се прилага Законът за кооперациите, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Взаимозастрахователната кооперация има за предмет извършване на застраховки по раздел I и застраховка "Злополука" по раздел II от приложението към чл. 6, ал. 2 на своите членове на основата на взаимността.

Чл. 12. (1) Взаимозастрахователната кооперация се учредява най-малко от 500 дееспособни физически лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Учредителите са длъжни да се застраховат в кооперацията след като тя получи разрешение за извършване на застрахователна дейност и да внесат застрахователната вноска по избраната от тях застраховка за първата година.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., доп., бр. 96 от 2002 г.) Всеки член-кооператор прави встъпителна дялова вноска, размерът на които се определя в устава и сключва застраховка "Живот" със срок на действие не по-малък от 3 години.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) За достигане на минималния гаранционен капитал и границата на платежоспособност общото събрание с мнозинство повече от една втора от всички член-кооператори може да вземе решение за събиране на допълнителни вноски от член-кооператорите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г., предишна ал. 3, бр. 88 от 1999 г.) Не може да бъде член-кооператор лице, упражняващо охранителна или сходна с нея дейност.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Член на контролен съвет, на управителен съвет, изпълнителен директор на кооперация може да бъде лице, което:

1. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) има постоянен адрес или разрешение за продължително пребиваване в страната;
2. има висше образование;
3. притежава необходимия професионален опит в застраховането;
4. не е осъждано на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;
5. не е било член на изпълнителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник на дружество или кооперация, прекратени по несъстоятелност, ако е останал неудовлетворен кредитор;
6. не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;
7. не е съпруг или роднина до трета степен, включително по права или съребрена линия, на член на управителния съвет, контролния съвет или председателя на кооперацията;
8. не заема другаде платена длъжност освен като сътрудник в научен институт или преподавател в учебно заведение.

(2) Управител на клон може да бъде лице, което отговаря на условията по ал. 1, т. 1 - 6.

(3) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Актюер може да бъде лице с висше образование по математика, информатика, икономика или по актюерски науки, което отговаря на изискванията по ал. 1, т. 3, 4 и 7 и не упражнява охранителна или сходна на нея дейност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., предишна ал. 3, изм., бр. 96 от 2002 г.) Притежаването на необходимия професионален опит в застраховането се доказва с документи, удостоверяващи наличието на поне 3 години стаж в застраховането, на длъжност с ръководни функции в банка или друга финансова институция, като преподавател или научен работник по икономика или право.

(5) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Лицата по ал. 1, 2 и 3 подлежат на одобрение от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Одобрението предхожда вписването в регистъра за кооперациите, съответно назначаването. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При констатиране непълноти или противоречия със законовите изисквания в документите към заявлението по ал. 5 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", изисква от заявителя отстраняването на нередовностите в едномесечен срок. Срокът за произнасянето по ал. 5 спира да тече за периода от изпращане на съобщението за отстраняване на нередовностите до получаването на допълнителните документи.

Чл. 14. (1) Уставът на кооперацията освен предвиденото в Закона за кооперациите урежда:

1. срока, за който кооперацията се учредява;
2. видовете застраховки;
3. размера на гаранционния капитал, реда за формирането му и условията, при които кооперацията може да се разпорежда с него;
4. начина на образуване, попълване и разходване на запасния фонд и минималния му размер;
5. средствата на кооперацията, вида и начина на внасяне на вноските, обема на отговорността на членовете и задълженията на кооперацията;
6. реда за разпределение на печалбите или загубите;
7. реда за образуване на резервите.

(2) Фирмата не може да носи името на член на кооперацията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Вноските в кооперацията са само парични.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Членството във взаимозастрахователна кооперация възниква и се прекратява едновременно с възникването или прекратяването на застрахователно правоотношение съгласно договора за застраховка и общите условия.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Вноските на членовете и задълженията на кооперацията по застрахователните договори са еднакви, ако обстоятелствата по застраховката са еднакви.

(2) Когато кооперацията сключва няколко вида застраховки, за всеки вид се съставя отделен баланс. Набраните средства за всеки вид застраховка се разходват за плащане по нея, доколкото уставът на кооперацията не предвижда друго.

Чл. 17. Общото събрание на кооперацията с мнозинство от две трети от членовете може да вземе решение за намаляване на плащанията по застраховките.

Глава трета

ДЪРЖАВЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм., бр. 1 от 2001 г., бр. 8 от 2003 г.) Държавният застрахователен надзор се осъществява от Комисията за финансов надзор и от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", по реда на този закон и на Закона за Комисията за финансов надзор.

Раздел I

(Нов - ДВ, бр. 58 от 1997 г.)

Комисия за финансов надзор

Чл. 17б. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г., отм., бр. 8 от 2003 г.).

Чл. 17в. (Доп. - ДВ, бр. 52 от 1998 г., изм. и доп., бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г.).

Раздел II

(Предишен раздел I - ДВ, бр. 58 от 1997 г.)

Управление "Застрахователен надзор"

(Загл. изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.)

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 1 от 2001 г., отм., бр. 8 от 2003 г., нов, бр. 85 от 2004 г.) (1)

Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася по искания за издаване на разрешения и одобрения в едномесечен срок от представяне на заявлението, освен когато със закон е определен друг срок. Срокът за произнасянето спира да тече за периода от изпращане на съобщението за отстраняване на нередовностите в приложените към него документи до получаването на допълнителните документи.

(2) В зависимост от срока за произнасяне на органа по ал. 1 и ако със закон не е предвидено друго, срокът за отстраняване на нередовностите в заявлението и в приложените към него документи и за подаване на допълнителни документи е:

1. седем дни - при срокове за произнасяне, по-кратки от един месец;
2. петнадесет дни - при едномесечен срок;
3. един месец - при двумесечен срок.

(3) Срокът по ал. 2 тече от датата на получаване на съобщението за отстраняване на допуснати нередовности или за представяне на допълнителни документи.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм. и доп., бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 102 от 2001 г., отм., бр. 8 от 2003 г.).

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм. и доп., бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 102 от 2001 г., изм. и доп., бр. 96 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г.).

Чл. 21. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., доп., бр. 1 от 2001 г., бр. 96 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г.).

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., доп., бр. 52 от 1998 г., изм., бр. 132 от 1998 г., изм. и доп., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г., доп., бр. 107 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г., нов, бр. 85 от 2004 г.) Комисията за финансов надзор издава наредба за разрешенията и текущия надзор по този закон.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г., доп., бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 8 от 2003 г.) (1) Комисията за финансов надзор извършва проверки за спазването на този закон и на подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

(2) Комисията за финансов надзор издава наредба за реда за извършване на проверките.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", прилага мерките по ал. 2, когато установи, че

застраховател, всяко едно от лицата по чл. 10 или 13, акционери, притежаващи 10 и повече на сто от акциите, или член-кооператори са извършили нарушения, изразяващи се във:

1. (изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) нарушаване разпоредбите на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му, на Закона за Комисията за финансов надзор, на актове на Комисията за финансов надзор и на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", както и предлагане на общи условия и клаузи, по отношение на които не са изпълнени разпоредени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", промени по реда на чл. 23, ал. 3;

2. застрашаване интересите на застрахованите лица;

3. нарушаване на условията, при които е издадено разрешението;

4. извършване на сделки и действия, които засягат финансовата или организационната стабилност на застраховател;

5. възпрепятстване упражняването на застрахователния надзор.

(2) В случаите по ал. 1 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", прилага следните принудителни административни мерки:

1. разпорежда писмено да се преустановят и отстранят допуснатите нарушения или да се предприемат съответни мерки;

2. дава предписание за достигане на: доходност, която за застрахователите, предлагащи застраховки "Живот", е най-малко равна на техническата лихва; сигурност и ликвидност на инвестициите на застрахователните резерви и на собствения капитал;

3. налага мерки за оздравяване финансовото състояние на застрахователя;

4. задължава писмено застрахователя да увеличи собствените си средства в указан срок;

5. определя структурата на активите с цел гарантиране на плащанията по застрахователните договори;

6. (отм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.);

7. забранява временно изплащането на дивиденди;

8. задължава застраховател, предлагащ задължително застраховане, да сключи договор с лице, на което е отказал сключването;

9. забранява временно на акционер да упражнява правото си на глас;

10. нарежда писмено на акционер да прехвърли притежаваните от него акции в срок, определен от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор";

11. (отм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) В особено тежки случаи на нарушения по ал. 1 Комисията за финансов надзор по предложение на нейния заместник- председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор":

1. разпорежда писмено на застрахователя да освободи едно или повече лица, оправомощени да го управляват или представляват, или всяко едно от лицата по чл. 10 или 13, или

2. назначава квестори с правомощията по чл. 33, ал. 2 за определен срок.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г., нов, бр. 85 от 2004 г.) (1) Общите условия, тарифите и застрахователно- техническите планове по застраховките и промените в тях не подлежат на предварително одобряване, доколкото със закон не е предвидено друго.

(2) Общите условия, тарифите и застрахователно-техническите планове и промените в тях по застраховките по раздел I и раздел II, буква "А", т. 1, 2, 10 и 13 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, както и по застраховките по раздел II, буква "А", т. 3, 8, 9 и 18 от същото приложение, които се прилагат по отношение на физически лица, се представят в Комисията за финансов надзор в 7-дневен срок от приемането им от компетентните органи на застрахователите.

(3) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", разпорежда промяна на общите условия, когато те нарушават повелителни разпоредби на закона или нарушават защитени от Закона за защита на потребителите и правилата за търговия права на потребителите. Правомощието по тази алинея се упражнява в едномесечен срок от представянето на общите условия по ал. 2. Извършените промени в общите условия имат сила занапред, освен в случаите на нарушаване на повелителните разпоредби на закона.

(4) Тарифите и застрахователно-техническите планове по задължителните застраховки по чл. 77, ал. 1, т. 1 и 2 и измененията в тях се придружават от актюерска обосновка. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да поиска актюерска обосновка на тарифите и застрахователно-техническите планове и по други застраховки, както и по застраховки извън обхвата на ал. 2. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", разпорежда корекция на тарифи или на застрахователно-технически планове, когато те не гарантират в достатъчна степен изпълнението на задълженията по застрахователните договори.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г.) (1) Застрахователите са длъжни писмено да уведомяват Комисията за финансов надзор за:

1. всички нововъзникнали факти и обстоятелства, които подлежат на вписване в регистрите на Комисията за финансов надзор;
2. промените на вписаните обстоятелства в търговския регистър или в регистъра за кооперациите.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на фактите и обстоятелствата, съответно от вписването в регистъра, застрахователят е длъжен да уведоми Комисията за финансов надзор и да представи документите, удостоверяващи извършената промяна.

Раздел III

(Предишен раздел II - ДВ, бр. 58 от 1997 г.)

Издаване и отнемане на разрешения

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., доп., бр. 85 от 2004 г.) За извършване на застрахователна дейност и вписване в търговския регистър е необходимо разрешение от Комисията за финансов надзор. За извършване на дейност по презастраховане от застраховател се издава допълнително разрешение от Комисията за финансов надзор.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) За всеки нов вид застраховка е необходимо допълнително разрешение от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(3) Искането за издаване на разрешение се прави в писмена форма.

Чл. 26. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишен текст на чл. 26, бр. 85 от 2004 г.) Към искането за издаване на разрешение за извършване на застрахователна и/или презастрахователна дейност от акционерно дружество се представят:

1. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) уставът, приет на учредителното събрание;

2. списък на акционерите;

3. прогноза за дейността на застрахователя за първите три години, която съдържа прихода от премии, щети, разноски за извършването на дейността, размер на средствата по специалните фондове и резерви;

4. програма за презастраховане за първите три години;

5. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) програма за инвестиране на застрахователните резерви и собствените средства за първите три години;

6. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) общи условия по застраховките, по които ще работи, тарифите и застрахователно-техническите планове по тях, както и техническите основи за калкулация на премийните ставки и застрахователните резерви;

7. документите, установяващи изискванията по чл. 10 за органите на управление и актюера;

8. писмено доказателство за внесения минимален капитал по чл. 8, ал. 2;

9. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) декларация за произхода на внесения капитал от акционерите, записали 1 и повече на сто от капитала;

10. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) декларация от акционерите, записали 1 и повече на сто от капитала, че нямат просрочени задължения към държавата и общините;

11. (нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) удостоверения за установените и платените данъчни задължения за последните 3 години от акционерите, притежаващи едно и повече на сто от капитала.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застраховател, който иска да получи разрешение по раздел II, буква "А", т. 18 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, посочва в прогнозата по ал. 1, т. 3:

1. формите и начина на предоставяне на помощ в натура;

2. броя, териториалното разположение и професионалната квалификация на персонала, с който разполага за предоставяне на помощта, и

3. броя, териториалното разпределение и техническите характеристики на оборудването, с което възнамерява да предоставя помощта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При преценка на изпълнимостта на прогнозата в частта ѝ по ал. 2 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да поиска становище от министъра на здравеопазването, от министъра на транспорта и съобщенията или от други компетентни държавни органи съобразно естеството на помощта.

Чл. 27. С искането за издаване на разрешение за извършване на застрахователна дейност от взаимозастрахователна кооперация се представят:

1. нотариално заверен препис от решението на учредителното събрание;

2. нотариално заверен препис от устава на кооперацията, приет на учредителното събрание;

3. списък на учредителите;

4. план за работата на кооперацията за първата година;

5. (доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) удостоверение от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност, за депозирана вноска от всеки учредител срещу бъдеща дългосрочна застраховка "Живот" за първата година;

6. документите, установяващи изискванията по чл. 13 за органите на управление и актюера.

Чл. 28. (1) Разрешението за застрахователна дейност на акционерно дружество се издава за застраховане, презастраховане, застраховане и презастраховане и за отделните видове застраховки.

(2) Разрешението за застрахователна дейност на взаимозастрахователна кооперация се издава за една или повече застраховки.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) Комисията за финансов надзор се произнася в двумесечен срок от внасяне на предложението от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) Ново искане за разрешение може да се подава не по-рано от 6 месеца от издаването на отказа.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Издаването на разрешение може да бъде отказано, когато:

1. лице, което участва в управителен или контролен орган на застрахователя или актюера, не отговаря на изискванията на чл. 10 и 13;

2. прогнозата, програмата, планът, общите условия и тарифите не защитават интересите на застрахованите или не гарантират изпълнението на задълженията;

3. (нова - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) лицата, записали 0,5 и повече на сто от капитала, са направили вноски със заемни средства;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) не са изпълнени други изисквания на закона.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) Издаденото разрешение за застраховане, застраховане и презастраховане, презастраховане и отделна застраховка може да се отнема, когато:

1. (отм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.);

2. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) застрахователят в срок не е съставил и представил план за достигане на границата на платежоспособност или краткосрочен план в съответствие с чл. 50;

3. застрахователят не осъществи мерките по чл. 50;

4. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) е налице основанието за прекратяване на акционерното дружество по чл. 252, ал. 1, т. 5 от Търговския закон.

5. застрахователят неправомерно отказва плащане, плаща със закъснение или частично изискуеми и ликвидни задължения по застрахователните договори;

6. (изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) застрахователят не извършва дейност в продължение на една година от издаването на разрешение;

7. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) са нарушени изискванията на чл. 12, ал. 2 или 3;

8. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) застрахователят не изпълни наложена принудителна административна мярка по чл. 22б, ал. 2.

(2) Издаденото разрешение за застраховане, застраховане и презастраховане, презастраховане и отделна застраховка се отнема, когато:

1. членовете на взаимозастрахователната кооперация спаднат под установения минимум и до 6 месеца съставът не се попълни;

2. не е спазена доброволността на застраховането;

3. (отм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.);

4. (изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) застрахователят извърши съществено нарушение на закона.

5. застрахователят осъществява друга търговска дейност освен застрахователната;

6. застрахователят осъществява дейността си чрез лица, които самостоятелно или чрез свързани лица извършват охранителна или сходна с нея дейност;

7. (нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) застрахователят изпадне в състояние на неплатежоспособност по чл. 67, ал. 2, т. 1;

8. (нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) застрахователят изпадне в състояние на неплатежоспособност по чл. 67, ал. 2, т. 2;

9. (нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) се открие производство по ликвидация на застрахователя по чл. 61, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", обявява по подходящ начин отнемането на разрешението. В случаите по ал. 1, т. 5 и ал. 2, т. 2 - 8 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", уведомява прокуратурата.

Чл. 32. (1) След отнемане на разрешението застрахователят не може да сключва нови застрахователни договори, да продължава срока, да увеличава застрахователната сума и да разширява покритието по съществуващите договори.

(2) Отнемането на разрешението не освобождава застрахователя от задълженията му по сключените договори.

Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 8 от 2003 г.) С отнемане на разрешението за застраховане, презастраховане и застраховане и презастраховане Комисията за финансов надзор назначава квестор, който упражнява надзор върху дейността на застрахователя до назначаване на ликвидатор или синдик.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., доп., бр. 96 от 2002 г.) Квесторът има правата на управителните и контролните органи на застрахователя съгласно устройствените му актове и ги упражнява под контрола на заместник- председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". За своята работа квесторът получава възнаграждение за сметка на застрахователя, като размерът на възнаграждението се определя от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

Допълнителен надзор върху застрахователи, които участват в застрахователна група

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г., отм., бр. 8 от 2003 г., нов, бр. 85 от 2004 г.) (1) На допълнителен надзор подлежат застрахователите, които са:

1. възходящо свързани дружества на застраховател, презастраховател или чуждестранен застраховател;
2. дъщерни дружества на застрахователен холдинг, на презастраховател или на чуждестранен застраховател, или
3. дъщерни дружества на застрахователен холдинг със смесена дейност.

(2) Целта на допълнителния надзор по този раздел е да се установи платежоспособността на застрахователя с оглед връзките му с други търговски дружества и да се предвидят мерки за нейното гарантиране. Допълнителният надзор по този раздел не представлява застрахователен надзор върху чуждестранния застраховател, застрахователния холдинг, застрахователния холдинг със смесена дейност или върху презастраховател поотделно.

(3) При допълнителния надзор се вземат предвид:

1. низходящо свързаните дружества на застрахователя;
2. възходящо свързаните дружества на застрахователя, и
3. низходящо свързаните дружества на лицата по т. 2, доколкото това изрично е предвидено в

този закон.

(4) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да не вземе предвид свързаността на лицата по ал. 1 или 3 със седалище извън Република България при осъществяване на допълнителния надзор, ако съществуват юридически пречки за получаването на информация.

(5) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може в конкретен случай да не вземе предвид определено лице по ал. 1 или 3 при осъществяване на допълнителен надзор, когато:

1. лицето представлява незначителен интерес с оглед целите на допълнителния надзор върху застрахователя, или
2. отразяването на финансовото състояние на лицето е неуместно или заблуждаващо с оглед целите на допълнителния надзор върху застрахователя.

Чл. 35. (Отм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г., нов, бр. 85 от 2004 г.) (1) Информацията за целите на допълнителния надзор се предоставя от застрахователя, подлежащ на допълнителен надзор. Когато информацията не е била предоставена от застрахователя, заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да я поиска от всяко от лицата по чл. 34, ал. 3.

(2) При условията на чл. 22а от този закон и на чл. 19 от Закона за Комисията за финансов надзор може да се извършват проверки на предоставената информация на място в застрахователя, в неговите дъщерни дружества, дружеството-майка, както и в другите дъщерни дружества на дружеството-майка на застрахователя, които се намират на територията на Република България. С оглед извършването на такива проверки зад граница председателят на Комисията за финансов надзор може да сключва международни договори за взаимодействие с местните органи за осъществяване на финансов надзор.

(3) Когато български застраховател и чуждестранен застраховател са низходящо или възходящо свързани помежду си или имат общо възходящо свързано с тях дружество, Комисията за финансов надзор обменя необходимата информация за нуждите на допълнителния надзор по тази глава с компетентните чуждестранни надзорни органи. Обменът на информация се осъществява на основата на международни договори, сключени с тези органи.

(4) Когато застраховател и банка са низходящо или възходящо свързани или имат общо възходящо свързано дружество, управление "Застрахователен надзор" на Комисията за финансов надзор и управление "Банков надзор" на Българската народна банка обменят информация за нуждите на допълнителния надзор по тази глава. Обменът на информация се осъществява на основата на съвместна инструкция.

(5) Информацията, получена по реда на ал. 3 и 4, представлява професионална тайна по смисъла на чл. 24, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Чл. 35а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) На надзор подлежат сделки на застрахователя с лицата по чл. 34, ал. 3, както и с физически лица, които имат участие в застрахователя, или в лица по чл. 34, ал. 3, в т.ч.:

1. заеми и други форми на кредитиране;
2. гаранции и задбалансови операции;
3. сделки със собствени средства по смисъла на наредбата по чл. 49, т. 1;
4. инвестиции;
5. презастрахователни операции;
6. споразумения за разделяне на разходи.

(2) Застрахователите декларираят сделките по ал. 1 заедно с представянето на тримесечните справки по чл. 65, ал. 1, т. 3. Това задължение не освобождава застрахователя от задължението да декларира факти и обстоятелства, когато сделки по ал. 1 са обект на разрешителен или уведомителен режим.

(3) Ако вследствие разкриването на информация за сделките по ал. 1 Комисията за финансов надзор прецени, че покритието на границата на платежоспособност или на гаранционния капитал със собствени средства е застрашено, тя:

1. разпорежда изготвянето на план по чл. 50, ал. 1 или 2, или
2. прилага мярка по чл. 22б, или
3. разпорежда изготвянето на план по чл. 50, ал. 1 или 2 и прилага мярка по чл. 22б.

Чл. 35б. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) Границата на платежоспособност и собствените средства на застрахователите по чл. 34, ал. 1, т. 1 се изчисляват по метод, определен с наредбата по чл. 49.

(2) При изчисленията по ал. 1 се включват всички лица по чл. 34, ал. 3.

(3) Ако в резултат на изчисленията по ал. 1 се установи недостиг на собствени средства за покритието на границата на платежоспособност или на гаранционния капитал, се прилагат мерките по чл. 35а, ал. 3.

Чл. 35в. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) По отношение на застрахователите по чл. 34, ал. 1, т. 2 се прилага метод за допълнителен надзор, определен с наредбата по чл. 49.

(2) При прилагането на метода по ал. 1 се включват всички низходящо свързани на застрахователния холдинг, на презастрахователя или на чуждестранния застраховател, чието дъщерно дружество е застрахователят.

(3) Когато в резултат на изчисленията по ал. 1 Комисията за финансов надзор прецени, че платежоспособността на застрахователя е застрашена, тя прилага мерките по чл. 35а, ал. 3.

Глава четвърта

ДЕЙНОСТ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ И ЧУЖДЕСТРАННО УЧАСТИЕ В МЕСТНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., доп., бр. 85 от 2004 г.) Чуждестранен застраховател може да извършва застраховане и презастраховане на територията на Република България с разрешение на Комисията за финансов надзор. Комисията за финансов надзор се произнася в двумесечен срок от предложението на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Чл. 37. (1) Чуждестранен застраховател може да извършва застраховане и презастраховане в Република България само чрез клон, чието седалище е в страната.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) Клонът по ал. 1 се вписва по реда на Търговския закон и разполага в страната със собствени средства, равни на границата на платежоспособност, но не по-малко от минималния размер по чл. 8, ал. 2.

(3) Клонът води търговските книги на български език, отнасящи се до застрахователната му дейност в страната.

(4) Клонът съхранява документите, отнасящи се до неговата дейност по ал. 1, в седалището си.

(5) Когато чуждестранният застраховател преустанови застрахователната дейност в страната по седалището си, ръководителят на клона уведомява в 7-дневен срок заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и се прилага чл. 32.

Чл. 38. (1) (Предишен текст на чл. 38 - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Към искането за разрешение чуждестранният застраховател представя:

1. приложенията, предвидени в чл. 26;
2. удостоверение от органа за надзор в страната по седалището си, че има право да извършва застраховане, видовете застраховки и че български застраховател може да извършва застрахователна дейност в тази страна;
3. баланс и сметка за печалбите и загубите за последните три години;
4. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 96 от 2002 г.) удостоверение от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност за внасяне на средствата по чл. 8, ал. 2;
5. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) документи, установяващи обстоятелствата по чл. 10, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) В тримесечен срок от получаване на разрешението за извършване на застрахователната дейност чрез клон на чуждестранен застраховател управителят на клона, който не е български гражданин, представя в Комисията за финансов надзор доказателства, че има постоянен адрес или разрешение за продължително пребиваване в страната.

Чл. 38а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от датата на приемането на Република България в Европейския съюз) (1) Чуждестранен застраховател, който е поискал или е получил разрешение за извършване на застрахователна дейност в две или повече държави - членки на Европейския съюз, може да поиска разрешение да се ползва от следните права, които може да му се предоставят само съвместно:

1. границата му на платежоспособност да се изчислява спрямо целия обем на дейността, осъществявана в държавите - членки на Европейския съюз;
2. депозитът да се намира в само една от държавите - членки на Европейския съюз, в които чуждестранният застраховател осъществява дейност, и
3. собствените му средства в размер, равен на гаранционния капитал, да се намират в която и да е от държавите - членки на Европейския съюз, в която чуждестранният застраховател осъществява дейност.

(2) В заявлението за издаване на разрешение по ал. 1 се посочва компетентният орган на коя държава членка ще осъществява надзор върху чуждестранния застраховател за платежоспособността и дейността му в рамките на целия Европейски съюз и се излагат мотивите за избора на надзорен орган.

(3) Разрешението по ал. 1 се издава след получаване на съгласието на компетентните органи на останалите държави - членки на Европейския съюз, пред които такова искане е било отправено.

(4) Разрешението по ал. 1 се отнема едновременно от държавите - членки на Европейския съюз, които са дали съгласие за неговото издаване, по предложение на всяка една от тях.

(5) За целите на надзора върху границата на платежоспособност, гаранционния капитал, застрахователните резерви и тяхното инвестиране, както и във връзка с предприемането на принудителни мерки, органът по ал. 2 осъществява надзор върху дейността на чуждестранния застраховател в рамките на целия Европейски съюз по начина, по който осъществява надзора върху застрахователите, чието седалище е в границите на неговата национална юрисдикция.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Средствата, придобити по застрахователни договори, както и собствени средства, се инвестират по реда на глава шеста.

Чл. 40. Разрешението за извършване на застраховане и презастраховане от чуждестранен застраховател се отнема:

1. в случаите на чл. 31, ал. 1;
2. когато чуждестранният застраховател е престанал да извършва застраховане в страната по седалището си;
3. когато страната по седалището на чуждестранния застраховател престане да разрешава застрахователна дейност от български застрахователи.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) При отказ да се издаде разрешение и при отнемане на дадено разрешение се прилага чл. 32.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Едно или повече чуждестранни лица могат да участват в учредяването или да закупуват акции на българско акционерно застрахователно дружество.

Глава пета

ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БРОКЕР И ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН АГЕНТ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.)

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Застрахователна дейност може да бъде извършвана чрез застрахователни брокери и застрахователни агенти.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователен брокер е търговец, който по възлагане и срещу възнаграждение осъществява посредничество за сключване и изпълнение на застрахователни и/или презастрахователни договори и свързаните с тях консултантски услуги.

(2) Не е застрахователен брокер лице, което осъществява посредничество само по изпълнение на сключени без негово участие застрахователни договори.

(3) Застрахователният брокер може да осъществява и друга търговска дейност, с изключение на охранителна или сходна с нея дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Застрахователният брокер получава разрешение от председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и се вписва в регистъра на застрахователните брокери.

(5) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Дейност като застрахователен брокер по смисъла на ал. 1 може да се извършва след връчване на разрешението по чл. 43б, ал. 2.

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) Застрахователен брокер може да бъде лице, което:

1. притежава квалификация и професионален опит в застраховането;

2. има висше образование;
3. не е осъждано на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;
4. не е лишено от правото да заема материалноотговорна длъжност;
5. не извършва охранителна или сходна с нея дейност и не е съдружник или акционер, както и член на ръководен или контролен орган на дружество, което извършва охранителна дейност;
6. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) не е акционер, както и член на ръководен или контролен орган на застраховател или застрахователна група;
7. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) не осъществява дейност като застрахователен агент.

(2) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Притежаването на необходимия професионален опит в застраховането се доказва с документи, удостоверяващи не по-малко от две години стаж в застраховането. За стаж в застраховането се признава и стажът в държавния застрахователен надзор.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Когато застрахователният брокер е юридическо лице, обстоятелствата по:

1. алинея 1, т. 2 - 7 се установяват по отношение на лицата, които го управляват и/или представляват или осъществяват правомощията на управителни и представителни органи по упълномощаване;

2. алинея 1, т. 1 се установяват по отношение на поне едно от лицата по т. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Обстоятелствата по ал. 1, т. 6 и 7 се установяват и по отношение на застрахователния брокер - юридическо лице.

Чл. 43б. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в двумесечен срок от получаване на искането за издаване на разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер. Срокът за произнасянето по изречение първо спира да тече за периода от изпращане на искането за отстраняване на нередовностите в заявлението и приложените към него документи до получаването на допълнителните документи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) В едномесечен срок от издаване на разрешението брокерът заплаща дължимата такса за издаване на разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер, след което разрешението му се връчва.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Отказът за издаване на разрешение не подлежи на обжалване. Ново искане за разрешение може да се прави не по-рано от шест месеца от отказа.

Чл. 43в. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) Издаденото разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер се отнема:

1. при откриване на производство по несъстоятелност;
2. при извършване на охранителна или сходна с нея дейност;
3. при открито производство по ликвидация;
4. когато е нарушен принципът на доброволността в застраховането;
5. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) когато в едногодишен срок от издаване на разрешението на застрахователен брокер в процес на учредяване по смисъла на Търговския закон брокерът не е вписан в търговския регистър;

6. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) при смърт на физическото лице - едноличен предприемач или прекратяване на юридическото лице чрез преобразуване, по смисъла на този закон;

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) когато е извършено друго съществено нарушение на закона.

(2) Издаденото разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер може да се отнеме, когато са нарушени условията, при които е издадено разрешението, или са представени неверни данни, които са послужили за издаване на разрешението.

Чл. 43г. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) При осъществяване на дейността си брокерът може да:

1. проучва и набира необходимата информация и анализира застрахователния интерес на възложителя;
2. набира и предоставя на възложителя информация относно условията и премиите по застрахователните договори;
3. договаря възможно най-добрите условия за възложителя при сключване на застраховката;
4. пласира застрахователните рискове по договори за застраховка;
5. подготвя в съответствие с предоставените му пълномощия документите за оформяне на застрахователните договори;
6. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) сключва застрахователни договори, ако е упълномощен за това писмено от възложителя;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) организира събирането на застрахователни премии;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) предлага на възложителя предприемане на предпазни мерки с цел намаляване на вероятността от настъпване на застрахователни събития и намаляване размера на вероятната щета;
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) съдейства на застрахования при настъпване на застрахователно събитие за установяване на причините за него, за разглеждане и уреждане на щетите;
10. (предишна т. 9, доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) получава от името и за сметка на застрахования застрахователното обезщетение, ако е упълномощен за това с нотариално заверено пълномощно.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Договорът между възложителя и застрахователния брокер се сключва в писмена форма освен при възлагане на посредничество във връзка със задължителна застраховка по чл. 77, ал. 1, т. 1 и 2. Застрахователният брокер не може без разрешение на възложителя да прехвърля задълженията си другиму.

(3) Задълженията на застрахователния брокер към възложителя при посредничество по договор за застраховка се отнасят и при посредничество за сключване на договори за презастраховане.

Чл. 43д. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Застрахователният брокер има право на възнаграждение за посредничеството, когато договорът е сключен в резултат на негови усилия. Възнаграждението се включва в застрахователната премия и се дължи от застрахователя, а при договор за презастраховане - от презастрахователя.

Чл. 43е. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Застрахователният брокер се застрахова за времето на своята дейност за вредите, които могат да настъпят вследствие на виновно неизпълнение на неговите задължения. Минималният размер на застрахователната сума се определя от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователният агент е физическо или юридическо лице, натоварено и упълномощено от застраховател да извършва срещу

възнаграждение посочените в пълномощното действия от името и с последици за застрахователя. Упълномощаването се извършва в писмена форма.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователното агентство, осъществявано от физическо лице, е свободна професия. Застрахователният агент - физическо лице, не може да бъде в трудови правоотношения със застраховател.

(3) Отношенията между застрахователя и застрахователния агент се уреждат с писмен договор за застрахователно агентство.

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователният агент не може да преупълномощава други лица с правата, предоставени му от застрахователя.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователният агент не може да извършва охранителна или сходна с нея дейност. Когато застрахователният агент е юридическо лице, забраната по предходното изречение се отнася и за съдружниците или акционерите му, за лицата, които го управляват и представляват, както и за лицата, чрез които той осъществява дейността си по сключения договор за застрахователно агентство.

(2) Застрахователният агент може да работи за повече от един застраховател, извършващ застраховки по раздел I от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, или за повече от един застраховател, извършващ застраховки по раздел II от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, при изричното им писмено съгласие.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователен агент - физическо лице, не може да работи като застрахователен брокер.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застрахователят води за застрахователните си агенти списък, който представя месечно на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Той снабдява всеки агент с документ и знак, който го легитимира като такъв при упражняването на дейността му. Образец от легитимационния документ се одобрява и представя на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) При осъществяване на дейността си застрахователният брокер и застрахователният агент спазват принципа на доброволността и добросъвестно разясняват правата и задълженията по застрахователния договор с оглед защитата на интересите на застрахованите.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 1998 г., бр. 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г., доп., бр. 96 от 2002 г.) При осъществяване на дейността си застрахователният брокер и застрахователният агент са длъжни да пазят търговската тайна на застрахователя и лицата, възложили им извършването на определена работа, както и техния търговски престиж.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Комисията за финансов надзор издава наредба за приложението на тази глава.

Глава пета "а"

(Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.)

ПОМИРИТЕЛНА КОМИСИЯ

Чл. 47а. (Отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.).

Глава шеста

СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА, ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РЕЗЕРВИ И ТЯХНОТО ИНВЕСТИРАНЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.)

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Собствените средства на застрахователя, намалени с нематериалните активи, трябва да бъдат най-малко равни на границата на платежоспособност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г., доп., бр. 85 от 2004 г.) Гаранционният капитал съставлява една трета от границата на платежоспособност, но не може да бъде по-малък от размерите, посочени в приложения № 2.1 и 2.2, освен в случаите по ал. 3. Когато акционерно дружество или клон на чуждестранен застраховател извършва няколко вида застраховки, за минимален размер се приема най-високият от определените размери по видове застраховки съгласно приложение № 2.1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Гаранционният капитал на застрахователното дружество не може да бъде по-малък от 2 700 000 лв., когато са налице следните условия:

1. дружеството е получило разрешение по раздел II, буква "А", т. 14 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, и

2. размерът на записаните премии по застраховка на кредити за всяка от предходните три финансови години надхвърля 4 900 000 лв. или 4 на сто от brutния размер на записаните премии.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г., предишна ал. 3, бр. 85 от 2004 г.) Общият размер на дълготрайните материални и нематериални активи, необходими за осъществяване на дейността на застрахователя, не могат да надвишават половината от собствения капитал, намален с невнесения основен капитал.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., отм., бр. 96 от 2002 г.).

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г.) Комисията за финансов надзор издава наредба, с която се определят:

1. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) елементите, които се включват при изчисляване на размера на собствените средства;

2. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) границата на платежоспособност и методите, по които тя се изчислява.

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Когато е нарушено изискването на чл. 48, ал. 1, застрахователят по нареждане на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", представя план за достигане на границата на платежоспособност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Когато собствените средства, намалени с нематериалните активи, спаднат под установения гаранционен капитал, застрахователят представя за одобряване на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", краткосрочен план за допълнително набиране на собствени средства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) В случаите на ал. 2 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", определя срок за набиране на собствени средства до установения размер на гаранционния капитал.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.).

Чл. 51. (1) Застрахователят е длъжен да създаде общи и застрахователни резерви.

(2) Общите резерви се състоят от:

1. резервен фонд по чл. 246 от Търговския закон, съответно чл. 36 от Закона за кооперациите;
2. други фондове и резерви, ако е предвидено в устава на застрахователя.

(3) Застрахователните резерви се състоят от:

1. запасен фонд;
2. математически резерви по застраховките по живот;
3. резерви за предстоящи плащания;
4. пренос-премиен резерв;
5. капитализираната стойност на пенсиите;
6. (нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) резерви по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) други резерви, одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(4) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 8 от 2003 г.) Комисията за финансов надзор одобрява наредба за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви. Застрахователят поддържа застрахователни резерви съгласно наредбата по предходното изречение в размер, съответстващ на задълженията по застрахователните договори.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) В случаите, предвидени в наредбата по ал. 4, където е необходимо предварително съгласуване на обстоятелства, заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в едномесечен срок от датата на представяне на всички изискуеми документи.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от датата на приемането на Република България в Европейския съюз) В случаите на съзастраховане в рамките на Европейския съюз резервът за предстоящи плащания се определя според нормите и установените практики в страната по седалището на водещия съзастраховател.

Чл. 51а. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) Когато застрахователят е изчислил границата на платежоспособност, собствените средства и/или застрахователните резерви в нарушение на наредбите по чл. 49 или чл. 51, ал. 4, за целите на застрахователния надзор заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", преизчислява размерите им съгласно наредбите.

(2) Когато границата на платежоспособност и/или размерът на собствените средства, преизчислени по реда на ал. 1, не съответстват на чл. 48, ал. 1 и 2, се прилагат мерките по чл. 50.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Когато застрахователните резерви са недостатъчни за изпълнение на задълженията по застрахователните договори, заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", предписва те да се коригират. При неизпълнение на предписанието се прилагат принудителни административни мерки по чл. 22б.

Чл. 52. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., доп., бр. 83 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г., бр. 96 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застрахователят е длъжен да покрие нетния размер на застрахователните резерви със следните активи и при посочените съотношения:

1. държавни ценни книжа, издадени и гарантирани от Република България - без ограничения;
2. необременени с тежести недвижими имоти - до 10 на сто от нетния размер на застрахователните резерви;
3. облигации, издадени и гарантирани от общините - до 5 на сто от нетния размер на застрахователните резерви;

4. акции и облигации, издадени от търговски дружества и приети за търговия на фондова борса - до 30 на сто от нетния размер на застрахователните резерви, но не повече от 10 на сто от акциите и облигациите на едно дружество;

5. банкови депозити - до 50 на сто от нетния размер на застрахователните резерви, но не повече от 25 на сто от нетния размер в една банка;

6. ипотечни облигации, издадени по Закона за ипотечните облигации - до 25 на сто от нетния размер на застрахователните резерви, но не повече от 15 на сто от ипотечните облигации, издадени от една банка;

7. активи по т. 1 - 6, посочени в общите условия и договорени в полицата по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд;

8. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от 1.01.2006 г.) заеми срещу застраховки "Живот" - до размера на откупните стойности по тези застраховки;

9. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) включените в образувания пренос-прем резерв отсрочени аквизиционни разходи, намалени със свързаните презастрахователни комисиони, отсрочени за следващ период;

10. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) включените при образуването на пренос-прем вземания по застрахователни договори, при условие че не са просрочени с 90 или повече дни, намалени с частта на презастрахователите в тези вземания.

(2) Активите по ал. 1 не могат да се залагат, да се ипотекират и да се обременяват с други тежести.

(3) Относителният дял на инвестициите по ал. 1 в зависимост от вида на застрахователната дейност и структурата на сключваните застраховки трябва да осигурява сигурност, доходност и съответна за застраховките ликвидност.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Собствените средства могат да се инвестират в дялове и акции на други търговски дружества. Застрахователят е длъжен да уведоми заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", в 7-дневен срок от извършването на инвестицията, когато размерът на инвестицията в едно търговско дружество:

1. надвишава 10 на сто от капитала на дружеството, или
2. надвишава 30 000 лв.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато застрахователят инвестира собствените си средства в дялове и акции на друго търговско дружество и размерът на инвестицията надвишава 10 на сто от размера на собствените му средства, той е длъжен да поиска предварително разрешение от Комисията за финансов надзор. В двуседмичен срок от подаване на заявлението заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", изготвя предложение за издаване или отказ за издаване на разрешение и го внася за разглеждане в Комисията за финансов надзор. Комисията се произнася в едномесечен срок.

(3) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застраховател не може да участва като неограничено отговорен съдружник в събирателни дружества, командитни дружества и командитни дружества с акции.

Чл. 54. (1) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Собствените средства и застрахователните резерви на застрахователя се инвестират в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 8 от 2003 г., предишен текст на чл. 54, доп., бр. 85 от 2004 г.)

Застрахователят може да инвестира застрахователни резерви и собствени средства в чужбина с разрешение на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася с решение в двуседмичен срок от датата на представяне на всички изискуеми документи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от датата на приемането на Република България в Европейския съюз) В случаите на съзастраховане в рамките на Европейския съюз застрахователят може да инвестира застрахователните резерви, създадени по съзастрахователните договори, в активи по чл. 52, ал. 1 в Република България или в страната по седалището на водещия съзастраховател.

Чл. 55. Застрахователните резерви по чл. 51, ал. 3 се включват в присъщите разходи на застрахователя.

Чл. 55а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 1997 г., отм., бр. 88 от 1999 г.).

Глава седма

ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Чл. 56. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г.) Застраховател може да прехвърли застрахователния си портфейл по всички или по отделен вид застраховки след писмено разрешение на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) За получаване на разрешение прехвърлящият и поемащият застраховател представят договорените условия за прехвърляне, както и други документи, които заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", поиска.

(3) Разрешение се дава, когато поемащият застраховател след прехвърлянето има собствени средства, които съответстват на границата на платежоспособност, и договорените условия отговарят на интересите на застрахованите лица.

Чл. 57. След прехвърлянето прехвърлящият застраховател се освобождава от задълженията си към застрахованите.

Чл. 58. (1) Прехвърлящият и поемащият застраховател уведомяват застрахованите за прехвърлянето и неговите условия.

(2) Застрахованият има право да прекрати договора, като писмено уведоми поемащия застраховател до 60 дни от получаването на уведомлението.

(3) Застрахованите по живот имат право да получат премийната резерва, която съответства на застрахователния договор към деня на прехвърлянето, а застрахованите по имущества - частта от премията, съответстваща за неизтеклия срок на договора.

Глава осма

ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛ

Чл. 59. (1) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застрахователите се преобразуват по реда на Търговския закон, съответно на Закона за кооперациите. Застрахователите не могат да се преобразуват чрез промяна на правната форма. Застрахователите - акционерни дружества, не могат да се преобразуват чрез прехвърляне на цялото си имущество на едноличен собственик - физическо лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г., предишен текст на чл. 59, доп., бр. 85 от 2004 г.) Преобразуване чрез сливане, вливане, разделяне или отделяне, както и чрез отделяне на еднолично

търговско дружество, се разрешава, ако след преобразуването застрахователят има собствени средства, съответстващи на границата на платежоспособност.

Чл. 60. (1) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Разрешение за сливане и вливане на застрахователи се дава след разрешение от Комисията за защита на конкуренцията.

(2) (Предишен текст на чл. 60 - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) При сливане, разделяне и отделяне на застраховател за новосъздадения се прилагат разпоредбите на чл. 25, 26 и 27.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При подаване на заявление за преобразуване на застраховател чрез сливане, разделяне или отделяне, както и чрез отделяне на еднолично търговско дружество, Комисията за финансов надзор се произнася по предложението на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", в едномесечен срок.

(4) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При подаване на заявление за преобразуване на застрахователи чрез вливане заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася с решение в двумесечен срок от датата на представяне на всички изискуеми документи.

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 1998 г.) При преобразуване новият договор трябва задължително да бъде доведен до знанието на всеки застрахован при съответния реорганизиращ се застраховател.

Глава девета

ЛИКВИДАЦИЯ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛ

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г.) (1) Ликвидация се провежда в следните случаи:

1. по решение на общото събрание;
2. при изтичане на срока, за който застрахователят е учреден;
3. при настъпване на други основания, предвидени в устава.

(2) Ликвидация се провежда и когато разрешението за извършване на застрахователна дейност бъде отнето на основанията по чл. 31, ал. 1 или ал. 2, т. 1 - 6.

(3) При възникване на основанията по ал. 1 застрахователят е длъжен да преустанови сключването на нови, продължаването на срока и разширяването на покритието на съществуващите договори.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) В случаите по ал. 1 застрахователят в 7-дневен срок от възникване на основанията уведомява заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и представя за одобряване план за ликвидация, в който задължително се предвижда прехвърляне на съществуващите застрахователни договори и предложение за ликвидатор. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в 30-дневен срок от уведомлението. Последващите изменения в плана за ликвидация, промяната на срока на ликвидация, както и предложенията за смяна на ликвидатора се одобряват по същия ред.

(5) В случаите по ал. 2 производството по ликвидация се образува от окръжния съд по седалището на застрахователя по искане на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". В искането се посочват само основанията, въз основа на които е отнето разрешението за извършване на застрахователна дейност, като към него се прилагат заверен препис от акта за отнемане на разрешението, план за ликвидация и предложение за назначаване на ликвидатор.

(6) Ако искането отговаря на изискванията по ал. 5, съдът образува производство по ликвидация на застрахователя и назначава ликвидатор.

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Вземанията на застрахованите, отбелязани в търговските книги на застрахователя, за когото е открито производство по ликвидация, се считат за предявени. Застрахованите в чужбина лица се ползват с правата на застрахованите в страната.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да задължи ликвидатора да направи публично предложение за продажба на предприятието или за прехвърляне на застрахователните договори. Застрахователният портфейл може да бъде прехвърлен само на друг застраховател.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Ликвидаторът информира заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", за хода на производството и представя баланс и отчет пред нея за всяко тримесечие не по-късно от 15-о число на месеца, следващ тримесечието. При поискване от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", ликвидаторите са длъжни да предоставят информация за дейността си и за състоянието на застрахователя в ликвидация по начин и в срок, определени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) В случаите, когато с действията си ликвидаторът нарушава разпоредбите на този закон, одобрения план за ликвидация или застрашава интересите на застраховани лица, заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", издава задължителни предписания на ликвидатора във връзка с дейността му, които подлежат на незабавно изпълнение, или взема решение за смяната му. Актовете за налагане на принудителните административни мерки по предходното изречение не подлежат на обжалване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Съдът вписва нов ликвидатор по искане на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", след представянето на решението по ал. 4.

Чл. 63. (1) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато застрахователят в ликвидация е представил доказателства за ликвидацията на застрахователния портфейл, заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", издава решение за прекратяване на ликвидацията.

(2) (Предишен текст на чл. 63 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Съдът вписва в Търговския регистър прекратяването на застрахователя след решението на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) След издаване на решението по ал. 1 застрахователят в ликвидация може да продължи дейността си с предмет, различен от застраховането. След продължаване на дейността дружеството или кооперацията носи пълна отговорност за новооткрити задължения на застрахователя.

Чл. 64. Доколкото в тази глава не е предвидено друго, при ликвидация на застраховател се прилагат правилата за ликвидация по Търговския закон, съответно по Закона за кооперациите.

ГОДИШНИ И ПЕРИОДИЧНИ ОТЧЕТИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 96 от 2002 г.)

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Застрахователят изготвя и представя в Комисията за финансов надзор:

1. годишен финансов отчет - до 31 март следващата година;
2. годишни справки, доклади и приложения по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - до 30 април следващата година;
3. тримесечни отчети, справки, доклади и приложения по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - до края на месеца, следващ тримесечието;
4. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от 1.06.2005 г.) месечни справки по образец и съдържание, съгласувани предварително с Асоциацията на българските застрахователи и утвърдени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - до края на следващия месец.

(2) Управителните органи на застрахователя осигуряват и отговарят за изготвянето и съдържанието на отчетите и справките по ал. 1.

(3) Застрахователите изготвят и представят годишен актюерски доклад по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", до 30 април следващата година.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Годишният актюерски доклад се подписва от актюер, одобрен от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и от представляващия застрахователя. Останалите годишни и периодични доклади, справки и приложения се подписват от представляващия застрахователя.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Комисията за финансов надзор издава наредба за формата и съдържанието на годишния финансов отчет на застрахователите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Асоциацията на българските застрахователи дава становище относно образца и съдържанието на справките по ал. 1, т. 4 най-късно в 15-дневен срок от писменото запитване.

Чл. 66. (Доп. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм., бр. 21 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) (1) Годишният финансов отчет на застрахователя се заверява от двама регистрирани одитори, утвърдени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Заедно с доклада за заверка на годишния финансов отчет на застрахователя регистрираните одитори представят и разширен одиторски доклад в Комисията за финансов надзор до 30 април следващата година.

(3) Разширеният одиторски доклад се изготвя по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(4) Лицата по ал. 1 уведомяват незабавно заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", за всички обстоятелства, които могат да застрашат дейността на застрахователя.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Застрахователните групи и застрахователните холдинги със смесена дейност изготвят и представят консолидираните си отчети в Комисията за финансов надзор до 30 юни следващата година.

Чл. 66а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Заявление за утвърждаване на одитор се подава от заинтересования одитор - физическо лице или специализирано одиторско предприятие, вписани в специалния регистър на Института на дипломираните експерт-счетоводители съгласно Закона за независимия финансов одит, които имат професионален опит в одитирането на застрахователи или са работили като счетоводители, ревизори или в управителните или контролните органи на застрахователи; или имат опит в одитирането на банки или други финансови институции; или са били преподаватели или научни работници по счетоводни науки. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се произнася в 15-дневен срок от представянето на всички изискуеми документи. Утвърдените одитори се включват в списък.

Глава единадесета

НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛ

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г.) (1) Производство по несъстоятелност се открива, когато Комисията за финансов надзор е отнела разрешението за извършване на застрахователна дейност в случаите по ал. 3, както и на основание чл. 31, ал. 2, т. 7 или 8.

(2) Застрахователят е неплатежоспособен, когато:

1. е нарушил изискването на чл. 48, ал. 1 и мерките по чл. 50, ал. 1 са се оказали безрезултатни; или

2. неговото имущество не е достатъчно, за да покрие паричните му задължения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато в хода на производството по ликвидация се установи някое от обстоятелствата по ал. 2, се открива производство по несъстоятелност по искане на Комисията за финансов надзор.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Производство по несъстоятелност на застраховател се открива само по искане на Комисията за финансов надзор.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) В искането на Комисията за финансов надзор се посочват само основанията по чл. 67, ал. 1 и се прилага заверен препис от решението за отнемане на разрешението за извършване на застрахователна дейност или за откриване на производство по несъстоятелност.

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Съдът образува делото в деня на получаване на искането на Комисията за финансов надзор и насрочва заседание не по-късно от 14 дни след образуването му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Молбата на Комисията за финансов надзор се разглежда от съда в закрито заседание с участието на прокурор, като се призовават застрахователят и Комисията за финансов надзор.

Чл. 69а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) Ако искането на Комисията за финансов надзор отговаря на изискванията по чл. 68, съдът с решението си:

1. обявява неплатежоспособността и определя началната ѝ дата;
2. открива производство по несъстоятелност;
3. обявява застрахователя в несъстоятелност;
4. прекратява правомощията на органите на застрахователя;

5. постановява обща възбрана и заповед;
6. лишава застрахователя от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността;
7. постановява започване на осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността, и разпределяне на осребреното имущество;
8. назначава синдик.

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г.) (1) Съдът назначава синдик от списъка на синдиките, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Синдикът информира съда и заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", за хода на производството и представя писмен отчет за всяко тримесечие не по-късно от 15-о число на следващия месец. При поискване от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", синдиките са длъжни незабавно да предоставят информация за дейността си и за хода на производството по несъстоятелност.

(3) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да иска от съда смяна на синдик, когато прецени, че той не изпълнява задълженията си и застрашава интересите на застрахованите.

(4) Съдът освобождава синдика, ако заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", го изключи от списъка по ал. 1.

Чл. 71. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 88 от 1999 г.) При производство по несъстоятелност на застраховател, провеждащ застраховки по живот, интересите на застрахованите и ползващите се лица могат да се представляват от застъпник, назначен от съда по предложение на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) Застъпникът подпомага синдика по управлението на имуществото и проверява търговските книги и съдържанието на касата.

Чл. 72. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.).

Чл. 73. (1) Синдикът в 7-дневен срок от постановяване на решението за откриване на производството по несъстоятелността обнародва в два централни ежедневника съобщение за откриване на производството и покана до кредиторите да предявят вземанията си в 2-месечен срок.

(2) Вземанията на застрахованите, вписани в търговските книги на застрахователя, се считат за предявени.

Чл. 73а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) Осребряването на имуществото се извършва от синдика.

(2) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", или синдикът може да поиска от съда да разреши продажбата на застрахователя като предприятие, ако това не е във вреда на кредиторите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато искането по ал. 2 е направено от синдика, съдът одобрява сделката след получаване на писмено становище от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Становището се представя не по-късно от 30 дни след поискването му.

(4) Прехвърляне на собствеността преди окончателното плащане на цената не се допуска.

Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., предишен текст на чл. 74, бр. 85 от 2004 г.) При извършване разпределение на осребреното имущество задълженията се погасяват по следния ред:

1. вземанията на кредитори, обезпечени със залог или ипотека - от заложената или ипотекираната вещ;

2. разноските по несъстоятелността;

3. вземанията на застрахованите по договорите за задължително застраховане;

4. вземанията на застрахованите по застраховки по живот;

5. вземанията на застрахованите по останалите видове застраховки;

6. вземанията по трудови правоотношения на работещите при застрахователя;

7. вземанията на държавата за данъци, такси и други публичноправни вземания;

8. вземанията на другите кредитори;

9. вземанията на акционери, съответно членове на застрахователя.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) В производството по несъстоятелност кредиторите в чужбина се ползват с правата на кредиторите в страната.

Чл. 75. С решението за прекратяване на производството по чл. 735 от Търговския закон съдът постановява и заличаване на застрахователя от съдебния регистър.

Чл. 76. Доколкото в тази глава не е предвидено друго, се прилагат разпоредбите на Търговския закон по несъстоятелността с изключение на чл. 615, 625, чл. 629, ал. 1, чл. 635, 656, чл. 658, ал. 1, т. 10 и 11, чл. 666 - 684, 696 - 709, 722, 734, 740, 741 и 743.

Глава дванадесета

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ЗАСТРАХОВАНЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., бр. 96 от 2002 г.)

Раздел I

Задължителни застраховки

Чл. 77. (1) Задължителни застраховки са:

1. "Гражданска отговорност" - на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства;

2. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., бр. 96 от 2002 г.) "Злополука" - на пътниците в обществения транспорт;

3. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Гражданска отговорност" - на служителите на и на физически лица, които осъществяват охранителна дейност с ползване на огнестрелно оръжие;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) други застраховки, предвидени в закон или в международни договори, по които Република България е страна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Договор за задължителните застраховки "Гражданска отговорност" по ал. 1, т. 1 и "Злополука" се сключва при възникване на застрахователния интерес.

(3) Размерът на застрахователните премии по задължителните застраховки се определя от застрахователя.

(4) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Срокът на застраховките по ал. 1, т. 1 и 2 не може да е кратък от един месец. Размерът на застрахователната премия за срок, по-кратък от три месеца, не може да бъде по-малък от 25 на сто от размера на годишната премия по представената в Комисията за финансов надзор тарифа съгласно чл. 23, ал. 2.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 8 от 2003 г., предишна ал. 4, изм., бр. 85 от 2004 г.)

Комисията за финансов надзор издава наредба за общите условия, минималната застрахователна сума, минималната задължителна рискова премия, реда и срока за извършване на задължителното застраховане по ал. 1, т. 1, 2 и 3, както и за реда на неговото отчитане. С наредбата се въвежда единна номерация на полиците по задължителните застраховки по ал. 1, т. 1, 2 и 3.

Раздел II

Задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства
(Загл. изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

Чл. 78. Застраховка "Гражданска отговорност" по чл. 77, ал. 1, т. 1 са длъжни да имат:

1. собствениците, ползвателите, държателите и упълномощените от тях водачи на моторни превозни средства, регистрирани в страната;
2. водачите на моторни превозни средства, регистрирани в чужбина, влизащи в страната, когато застраховката им е издадена в чужбина, тя трябва да е валидна за територията на Република България.

Чл. 79. Моторни превозни средства по смисъла на тази глава са превозните средства със собствен двигател и прикачваните към тях ремаркета и полуремаркета, предназначени за движение по пътищата и снабдени с държавни регистрационни номера, както и трамваите и тролейбусите.

Чл. 80. (1) При застраховката "Гражданска отговорност" застрахователят покрива отговорността на застрахованите за причинените от тях на трети лица неимуществени и имуществени вреди, свързани с притежаването и използването на моторно превозно средство, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на страната, в която е настъпила вредата.

(2) Не се считат за трети лица водачът на моторното превозно средство, съпрузите и роднините по права линия до втора степен включително на застрахованите.

(3) Застраховката "Гражданска отговорност" не покрива отговорността на застрахования като превозвач на товари.

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застрахователят не се освобождава от задълженията си по договора за застраховка "Гражданска отговорност", ако щетите са причинени от лице, управляващо моторното превозно средство при забраната по чл. 5, ал. 2, т. 3 от Закона за движение по пътищата, но има право на регресен иск срещу причинителя.

Чл. 82. (1) Застрахователите, които предлагат застраховка "Гражданска отговорност" по чл. 77, ал. 1, т. 1, учредяват Национално бюро на българските автомобилни застрахователи, което е юридическо лице със седалище София.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Бюрото извършва дейности, предвидени с международни договори за застраховане на гражданската отговорност на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства, като урежда претенциите за вреди, причинени на територията на Република България от моторни превозни средства с чуждестранна регистрация, чиито водачи притежават сертификат "Зелена карта", издаден от чуждестранен застраховател, включително като изплаща застрахователни обезщетения за сметка на чуждестранния застраховател.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Бюрото представлява българските застрахователи в международните застрахователни организации по дейностите в ал. 2. Българските застрахователи,

които не са членове на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи, не могат да извършват дейностите по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", признава Националното бюро на българските автомобилни застрахователи за представително пред международните застрахователни организации за дейностите по ал. 2.

(5) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Съдът вписва Националното бюро на българските автомобилни застрахователи след представяне на решението на Комисията за финансов надзор по ал. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", вписва Националното бюро на българските автомобилни застрахователи в нарочен регистър след съдебната регистрация на бюрото и отразява всички последващи промени на вписаните обстоятелства.

Чл. 83. Организацията, дейността и начинът на издръжката на бюрото се уреждат с устава му, който се представя на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Чл. 83а. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) (1) Националното бюро на българските автомобилни застрахователи възлага дейности по чл. 82, ал. 2 на свои членове и на други лица в съответствие с международните договори, по които е страна.

(2) Националното бюро на българските автомобилни застрахователи може да възлага дейности на лица, които не са застрахователи, когато международните договори по ал. 1 предвиждат това.

Раздел III

Задължителна застраховка "Злополука"

(Загл. изм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., бр. 96 от 2002 г.)

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., бр. 96 от 2002 г.) Когато началният и крайният пункт на пътуването са на територията на Република България, застраховка "Злополука" по чл. 77, ал. 1, т. 2 са длъжни да имат и да поддържат превозвачите, които извършват обществен превоз на пътници със:

1. релсови превозни средства;
2. тролейбуси и автобуси;
3. въздухоплавателни средства;
4. всички видове морски и речни плавателни съдове;
5. въжени линии и влекове;
6. таксиметрови автомобили.

Чл. 85. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г.) За пътници по чл. 84 се считат лицата, намиращи се в превозни средства или в непосредствена близост до тях преди качването и след слизането, с изключение на обслужващия персонал.

Чл. 86. (1) При настъпване на злополука застрахованият пътник или неговите наследници имат право да искат от застрахователя, с който е сключен договорът, да плати застрахователната сума.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., нова, бр. 96 от 2002 г.) Ако превозвачът няма договор за застраховка, пътникът или неговите наследници имат право да им се заплати минималната застрахователна сума от Гаранционния фонд.

Раздел IV

Гаранционен фонд

Чл. 87. (1) (Предишен текст на чл. 87 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Учредява се Гаранционен фонд като юридическо лице със седалище София.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Средствата на Гаранционния фонд, намалени с резерва за предстоящи плащания, не могат да бъдат по-малко от 3 000 000 лв. Когато средствата на Гаранционния фонд спаднат под установения минимален размер за повече от един месец, недостигът се попълва със средства на застрахователите, които извършват задължителни застраховки по чл. 77, ал. 1, т. 1 и 2, пропорционално на усреднения им пазарен дял по тези застраховки за последните три години, считано от датата на възникване на недостига. Предоставените средства не подлежат на връщане.

Чл. 88. (1) (Предишен текст на чл. 88 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Гаранционният фонд изплаща:

1. по застраховката "Гражданска отговорност" обезщетение:

а) за неимуществените вреди, ако причинителят не може да бъде установен;

б) за неимуществените и имуществените вреди, ако причинителят не е имал застраховка или не е бил правоспособен водач;

2. (отм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., нова, бр. 96 от 2002 г.) обезщетение по задължителната застраховка "Злополука", ако превозвачът не е имал застраховка.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Общият размер на обезщетенията по ал. 1 не може да надхвърля размера на минималната застрахователна сума по задължителните застраховки, определена по реда на чл. 77, ал. 4 за годината, в която е настъпило пътнотранспортното произшествие. Лихвите за забава по ал. 4, изречение първо, се изчисляват отделно.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) При спазване на ал. 2 Гаранционният фонд обезщетява действителния размер на вредите по ал. 1, т. 1 и изплаща обезщетения по ал. 1, т. 2 в съответствие с приета от него методика.

(4) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Гаранционният фонд изплаща обезщетения по реда и в срокове, уредени с правилника по чл. 93, и дължи лихва за забава от датата, на която изтича срокът за произнасяне по претенция, предявена от пострадалото лице. Срокът за произнасяне не може да бъде по-дълъг от 30 дни от датата на завеждане на претенцията. Разноските за вещи лица са за сметка на лицето, причинило пътнотранспортното произшествие, съответно за сметка на превозвача, който не е сключил задължителна застраховка "Злополука", или за сметка на Гаранционния фонд в случаите по ал. 1, т. 1, буква "а".

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За изплащане на обезщетение по ал. 1 пострадалото лице предявява претенцията си пред Гаранционния фонд с писмена молба, придружена с доказателства относно застрахователното събитие, правото на пострадалия да получи обезщетение във връзка със събитието и размера на причинените вреди. В противен случай Гаранционният фонд не дължи разноски по делото, както и лихви за забава до датата на предявяване на исковата молба в съда.

Чл. 89. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) Гаранционният фонд се управлява от управителен съвет в състав: председател и четирима членове, избрани от управителния съвет на Асоциацията на българските застрахователи измежду представителите на застрахователите, които извършват задължителни застраховки по чл. 77, ал. 1, т. 1 и 2. По отношение на председателя и членовете на управителния съвет на Гаранционния фонд се прилага съответно чл. 10. Точка 8 на ал. 1 на чл. 10 не се прилага.

(2) Гаранционният фонд се представлява от председателя на съвета.

Чл. 90. (1) Средствата на Гаранционния фонд се набират от:

1. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) вноски на застрахователите, които извършват задължително застраховане по този закон в процент от събраните брутни премии по застраховки по чл. 77, ал. 1, т. 1 и 2;

2. глобите и имуществените санкции по чл. 95 и 96;

3. приходи от инвестиране на средствата на фонда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) Комисията за финансов надзор определя размера на процента по ал. 1, т. 1, сроковете и реда за набирането на вноските.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 8 от 2003 г.) Заповедите на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", по ал. 2 се обнародват в "Държавен вестник".

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 88 от 1999 г., отм., бр. 1 от 2001 г., нова, бр. 85 от 2004 г.) Застрахователите, които не са платили вноските по ал. 1, т. 1 в сроковете по ал. 2, дължат законната лихва за срока на забавата.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) Средствата на Гаранционния фонд се инвестират по реда на чл. 52, ал. 1, т. 1, 3 - 6.

Чл. 91. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) След изплащането на обезщетението по чл. 88, ал. 1, т. 1 Гаранционният фонд встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното. Когато увреденото лице разполага с изпълнителен лист срещу причинителя на пътнотранспортното произшествие, Гаранционният фонд може да се ползва от правата по него въз основа на документите и извлеченията от сметките, с които се установяват неговите вземания. Когато Гаранционният фонд е определил и изплатил обезщетение, което е по-малко от размера по изпълнителния лист, в изпълнителното производство увреденото лице се удовлетворява първо до размера на разликата.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 97 от 2000 г., нова, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) След изплащане на застрахователната сума по чл. 88, ал. 1, т. 2 Гаранционният фонд има право на иск срещу превозвача до размера на платеното.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За вземанията си по ал. 1 и 2 Гаранционният фонд може да се снабди с изпълнителен лист въз основа на документите и извлеченията от сметките, с които те се установяват, ако задължението не е било изплатено в едномесечен срок от получаване на писмена покана.

Чл. 92. (1) Административните разходи на Гаранционния фонд се покриват от неговите приходи.

(2) Вноските към Гаранционния фонд по чл. 90, ал. 1, т. 1 се включват в присъщите разходи на застрахователя.

Чл. 93. (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г., предишен текст на чл. 93, доп., бр. 85 от 2004 г.) Комисията за финансов надзор издава правилник за устройството и дейността на Гаранционния фонд. Правилникът се обнародва в "Държавен вестник".

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Комисията за финансов надзор осъществява текущ надзор за законосъобразност върху дейността на Гаранционния фонд. Прилагат се съответно чл. 22б, 65 и 66 от този закон и чл. 18 и 19 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Глава тринадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 94. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., предишен текст на чл. 94, изм., бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Който сам или чрез друго лице извършва застраховане без разрешение, включително сключва застраховки, за които няма разрешение, се наказва:

1. извършителят - физическо лице - с глоба от 1000 до 5000 лв.;
2. юридическото лице - с имуществена санкция от 50 000 до 200 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Застраховател, който сключва задължителни застраховки с размер на застрахователните премии, по-нисък от установения от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", минимален размер, се наказва с имуществена санкция от 10 000 лв. до 50 000 лв., а при повторно нарушение - с имуществена санкция от 50 000 лв. до 150 000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Който извършва дейност като застрахователен брокер или застрахователен агент без разрешение или в нарушение на този закон, се наказва:

1. физическо лице - с глоба до 10 000 лв.;
2. юридическо лице или едноличен търговец - с имуществена санкция до 50 000 лв.

Чл. 94а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Лице, което извърши нарушение по чл. 4а се наказва:

1. физическо лице - с глоба от 100 лв. до 500 лв.;
2. юридическо лице или едноличен търговец - с имуществена санкция от 500 лв. до 2000 лв.

Чл. 94б. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., бр. 85 от 2004 г.) Застраховател, който се отклони от одобрените от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", програми за презастраховане, се наказва с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., бр. 85 от 2004 г.) Застраховател, който наруши чл. 48, ал. 4, се наказва с имуществена санкция от 5000 до 15 000 лв.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.).

Чл. 94в. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) (1) (Предишен текст на чл. 94в, доп. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) Застраховател, който не изпълни или наруши законно разпореждане или заповед на Комисията за финансов надзор, на нейния председател или на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се наказва с имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застрахователен брокер, ликвидатор или синдик, който не изпълни или наруши законно разпореждане или заповед на Комисията за финансов надзор, на нейния председател или на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор", се наказва:

1. физическо лице - с глоба от 200 до 500 лв.;
2. юридическо лице - с имуществена санкция от 500 до 2000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна ал. 2, бр. 85 от 2004 г.) С административното наказание по ал. 1 се наказва и лице, което не изпълни наложена принудителна административна мярка по чл. 22б, ал. 2, когато тежестта на нарушението не обуславя отнемане на разрешението.

Чл. 95. (1) Застраховател, осъществяващ задължително застраховане, се наказва:

1. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) ако откаже да сключи застрахователен договор по задължителна застраховка по предлаганите от него условия - с имуществена санкция от 3 хил. лв. до 10 хил. лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) ако откаже сключването на договор по задължителна застраховка след нареждане на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - с имуществена санкция от 5 хил. лв. до 20 хил. лв.

(2) Наложеното административно наказание не освобождава застрахователя от задължението да сключи застрахователния договор.

Чл. 96. Лице, което е длъжно да сключи задължителна застраховка, но не е сторило това в предвидения срок, се наказва:

1. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., бр. 96 от 2002 г.) физическото лице - с глоба от 100 до 500 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) юридическото лице - с имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 97. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., бр. 96 от 2002 г.) Лице, което наруши чл. 5, се наказва:

1. физическото лице - с глоба от 500 до 1000 лв.;

2. юридическото лице - с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 98. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застраховател, който извърши застраховане в нарушение на издаденото разрешение по чл. 28 или в нарушение на чл. 6, ал. 3, се наказва с имуществена санкция от 50 000 до 200 000 лв.

Чл. 99. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) За придобиване или прехвърляне на акции от застрахователно дружество в нарушение на чл. 9, ал. 3 или в нарушение на забрана по чл. 9, ал. 5 се наказват:

1. физическите лица, независимо дали придобиват или прехвърлят акциите от свое име или за друго, с глоба от 2000 до 10 000 лв.;

2. юридическите лица с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да постанови отнемане на придобитите акции в полза на държавата.

(3) Наказанията по ал. 1 се налагат и на застрахователното дружество, и на неговите служители по чл. 10, ал. 1, които са вписали или са допуснали да се впише в Книгата на акционерите прехвърляне на акции в нарушение на чл. 9, ал. 3 или в нарушение на забрана по чл. 9, ал. 5.

Чл. 100. (1) (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишен текст на чл. 100, бр. 85 от 2004 г.) Застраховател, който наруши чл. 51, ал. 1 или 4, чл. 52, 53 или 54, се наказва с имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За нарушение на чл. 90, ал. 5 председателят на управителния съвет на Гаранционния фонд се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 101. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) Застраховател, който наруши чл. 56, 58 или 60а, се наказва с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 102. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) Застраховател, който не уведоми заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", за откриване на производство по ликвидация в случаите по чл. 61, ал. 1 или не изпълни задълженията си по чл. 61, ал. 4, се наказва с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

(2) Лице, което наруши чл. 62, ал. 3 или чл. 70, ал. 2, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

Чл. 103. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) Физическо лице, извършило или допуснало извършването на нарушение по чл. 24, чл. 37, ал. 5, чл. 65 или 66, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв.

Чл. 104. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) За нарушения на разпоредбите на този закон, извън случаите по чл. 94 - 103, както и на подзаконовите актове по прилагането му, наказанието е следното:

1. на физическо лице - глоба от 500 до 5000 лв.;
2. на юридическо лице - имуществена санкция от 1000 до 20 000 лв.

Чл. 105. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) За нарушение, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателно постановление, с което лицето е било наказано за същия вид нарушение, глобата или имуществената санкция по тази глава се налага в двоен размер.

Чл. 106. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Актът за установяване на административно нарушение се съставя от служители на администрацията на Комисията за финансов надзор и от други лица, овластени за това от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", а в случаите по чл. 96 - от органите на Националната полиция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г.) Наказателното постановление за глоба и имуществена санкция се издава от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", а за нарушенията по чл. 96 - от директора на регионалната дирекция на вътрешните работи, в чийто район е установено нарушението, или от оправомощено от него лице.

(3) За установяването на нарушението, за издаването, обжалването и изпълнението на наказателно постановление се прилага Законът за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Нови - ДВ, бр. 58 от 1997 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Охранителна дейност" е тази търговска дейност, при която се осигурява опазване на физически и юридически лица или техни имуществва от противозаконни посегателства.

2. "Сходна дейност" е тази дейност, за която може да се направи основателен извод, че е подобна или прикрива охранителна дейност.

3. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Дружество-майка" е търговец, който упражнява върху друго дружество контрол по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителната разпоредба на Закона за Комисията за финансов надзор.

4. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Дъщерно дружество" е дружество, върху което се упражнява контрол по смисъла на т. 3. Всички дъщерни дружества на дъщерно дружество се считат за дъщерни дружества на дружеството-майка, което ги оглавява.

5. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Участие" по смисъла на глава трета, раздел IV е притежаването на 20 на сто или повече от капитала на друго дружество. Участие е налице и когато делът от притежавания капитал е по-малък от 20 на сто, но е създадена трайна връзка с цел осъществяване на сътрудничество.

6. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Възходящо свързано дружество" е дружество, което притежава участие по т. 5.

7. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) "Низходящо свързано дружество" е дъщерно дружество по т. 4 или дружество, в което се притежава участие по т. 5.

8. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 3, изм., бр. 85 от 2004 г.) "Застрахователен холдинг" е дружество-майка с основен предмет на дейност придобиване и притежаване на участия в

застрахователни или презастрахователни дружества в страната или в чужбина и най-малко едно от тези дружества е застраховател.

9. (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 4, изм., бр. 85 от 2004 г.) "Застрахователен холдинг със смесена дейност" е дружество-майка, което не е застраховател и има поне едно дъщерно дружество, което е застраховател.

10. (Предишна т. 4 - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 5, бр. 85 от 2004 г.) "Свързани лица" са лицата по § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

11. (Предишна т. 5 - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 6, бр. 85 от 2004 г.) "Заварен застраховател" е акционерно дружество или взаимозастрахователна кооперация, които към 1 януари 1997 г. са имали предмет на дейност застраховане, презастраховане, застраховане и презастраховане и сключени застраховки по приложението към чл. 6, ал. 2 и/или презастрахователни договори.

12. (Предишна т. 6 - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 7, бр. 85 от 2004 г.) "Асоциация на българските застрахователи" е сдружение с идеална цел, в която членуват застрахователите, получили разрешение по този закон.

13. (Предишна т. 7 - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 8, бр. 85 от 2004 г.) "Парични средства" са български левове, чуждестранна конвертируема валута и емитирани от българската държава ценни книжа по котировката в момента на внасянето им.

14. (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 9, бр. 85 от 2004 г.) "Нетен размер на застрахователните резерви" е размерът на застрахователните резерви, намален с частта на презастрахователя.

15. (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 10, бр. 85 от 2004 г.) "Техническа лихва" е лихвата, която се прилага при изчисляване на застрахователните премии и резерви.

16. (Нова - ДВ, бр. 96 от 2002 г., предишна т. 11, бр. 85 от 2004 г.) "Общи условия" са типизирани клаузи, приложими към неограничен брой застрахователни договори.

17. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., в сила от датата на приемането на Република България в Европейския съюз) "Съзастраховане в рамките на Европейския съюз" е сключване на съзастрахователни договори относно рискове по раздел II, буква "А", т. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12 и 16 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2, както и относно рисковете по т. 13 без отговорност за ядрена вреда и отговорност за вреда, произтекла от медицински продукти, когато са налице следните допълнителни условия:

а) размерът на риска - предмет на застраховката, налага участието на повече от един застраховател за неговото покриване;

б) рискът - предмет на застраховката, се покрива на основание на един договор и при една премия за един и същ период от двама или повече застрахователи - съзастрахователи, като всеки носи част от задължението за плащане на обезщетение;

в) един от съзастрахователите има качеството на водещ съзастраховател и определя сроковете и условията на застраховката, както и размера на премийните ставки;

г) рискът, подлежащ на покриване, се намира в Европейския съюз;

д) за целите на застраховката се приема, че водещият съзастраховател носи целия риск, и

е) поне един от участниците в съзастрахователния договор има седалище в държава - членка на Европейския съюз, различна от държавата на водещия съзастраховател, или участва в договора чрез клон, който има седалище в такава страна членка.

§ 2. Министърът на финансите може да възлага извършването на финансови ревизии в застрахователен холдинг, в застрахователно дружество или във взаимозастрахователна кооперация за осигуряване спазването на този закон.

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Член 49, ал. 2 от Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42 и 59 от 1996 г.) се изменя така:

"(2) За посредничество при договори за морски превоз, застраховане и при борсови сделки се прилагат разпоредбите за тези дейности, дори ако посредничеството е извършено от търговски посредник."

§ 5. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Членове 27 и 28 от Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 35 и 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 65 от 1995 г. и бр. 44 от 1996 г.) се отменят.

§ 6. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Този закон отменя:

1. Закона за Държавния застрахователен институт (обн., ДВ, бр. 54 от 1969 г.; изм., бр. 85 от 1970 г., бр. 90 от 1993 г. и бр. 59 от 1996 г.);

2. Закона за застраховане на имуществата (обн., Изв., бр. 12 от 1958 г.; изм. и доп., бр. 104 от 1959 г.; ДВ, бр. 52 от 1965 г., бр. 29 от 1969 г., бр. 85 и 97 от 1970 г.; изм. и доп., бр. 53 от 1974 г., бр. 24 от 1977 г., бр. 37 от 1978 г., бр. 36 и 89 от 1979 г.);

3. Указа за задължителна застраховка на пътниците и персонала по железопътния, водния, автомобилния и въздушния транспорт (обн., Изв., бр. 16 от 1952 г.; изм., бр. 71 от 1957 г.; ДВ, бр. 38 от 1967 г. и бр. 7 от 1984 г.).

§ 7. (Предишен § 4, изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Държавният застрахователен институт продължава да съществува като юридическо лице с досегашното си устройство, управление и дейност до преобразуването му от Министерския съвет. В 6-месечен срок след преобразуването дейността му трябва да се приведе в съответствие с този закон.

§ 8. (Предишен § 5 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Заварените застрахователи трябва да приведат дейността си в съответствие с изискванията на този закон и да поискат разрешение за извършване на застрахователна дейност до 31 март 1998 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Заварените застрахователи при поискване на разрешението трябва да имат внесен най-малко половината от изискуемия минимален размер на капитала по чл. 8, ал. 2, като разликата до пълния му размер се набира и внася до 31 март 1998 г.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Заварените застрахователи при подаване на заявление за разрешение представят следните документи:

1. действащия устав;
2. списък на акционерите с данни за притежаваните акции;
3. документи, доказващи изпълнението на изискванията по чл. 10;
4. прогнози и програми по чл. 26, т. 3, 4 и 5 за следващите три години;
5. общи условия по застраховките, за които се иска разрешение, и тарифите по тях;
6. отчетите и балансите за предходните три години;
7. списък на откритите банкови сметки в страната и в чужбина;

8. списък на лицата, работещи във или за дружеството, съответно кооперацията;
9. писмени доказателства, удостоверяващи набирането, произхода и внасянето на капитала;
10. декларации по чл. 26, т. 9 и 10;
11. (нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) писмена информация за извършените прехвърляния на акции от

датата на първата регистрация на дружеството.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 96 от 2002 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г., отм., бр. 96 от 2002 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Непоискали и неполучили разрешение за застрахователна дейност прекратяват дейността си по реда на глава девета, ако не е налице основание за откриване на производство по несъстоятелност. Производството по ликвидация се открива по реда на чл. 61, ал. 5. В производството по ликвидация застрахователните правоотношения се прекратяват по реда на § 8б.

(7) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Разпоредбата на чл. 8, ал. 3 не се отнася за внесения към момента на влизането в сила на този закон капитал на застрахователи, получили разрешение съгласно чл. 28.

(8) (Нова - ДВ, бр. 88 от 1999 г., изм., бр. 96 от 2002 г.) Производството по несъстоятелност на непоискали или неполучили разрешение за застрахователна дейност заварени застрахователи, които са неплатежоспособни по смисъла на чл. 608 от Търговския закон и са свърхзадължени по смисъла на чл. 742, ал. 1 от Търговския закон, се открива по искане на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор". Относно реда за извършване на производството по несъстоятелност се прилага глава единадесета.

§ 8а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 1998 г.) (1) Не се издава разрешение на:

1. преобразуван заварен застраховател, който не е привел дейността си в съответствие с изискванията на този закон;

2. заварен застраховател, който е променил търговската си фирма, без да е привел дейността си в съответствие с изискванията на този закон;

3. заварен застраховател, който след 22 юли 1997 г. е осъществявал и охранителна или сходна с нея дейност, или активите му изцяло или отчасти са внесени от лица, извършващи такава дейност.

(2) Издаденото разрешение се отнема при условията на ал. 1.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.).

§ 8б. (Нов - ДВ, бр. 88 от 1999 г.) Заварен застраховател, който не е поискал или не е получил разрешение за извършване на застрахователна дейност, включително и такъв, за когото е открито производство по ликвидация, е длъжен до 31 декември 1999 г. да върне на застрахованите лица частта от премията за неизтеклия срок на имуществените застраховки и математическия резерв с набраните върху него лихви за застраховките "Живот".

§ 9. (Предишен § 6 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) Всички дружества и кооперации, които имат за предмет застрахователна дейност, се регистрират в Дирекцията за застрахователен надзор в 15-дневен срок от влизането на закона в сила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) За неизпълнение на ал. 1 на ръководните длъжностни лица се налага глоба 1000 лв.

§ 10. (Предишен § 7 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) При Дирекцията за застрахователен надзор се създава Временен обезпечителен фонд за защита интересите на застрахованите по застраховка по живот. Сметката на фонда е в Българската народна банка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Заварените застрахователни дружества, сключили застраховки по раздел I от приложението към чл. 6, ал. 2, в 1-месечен срок от влизането в сила на този закон внасят обезпечение във Временния обезпечителен фонд, изразяващо се в парични вноски или в държавни ценни книжа, в размер 10 на сто от математическия си резерв по отделните застраховки към 31 декември 1996 г. Направените вноски по досегашния ред се приспадат от размера на дължимото обезпечение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) На получилите разрешение обезпечението заедно с лихвата се връща в 3-дневен срок от получаването на разрешението.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Обезпеченията, направени от застрахователи, непоискали или неполучили разрешение, остават в полза на фонда за гарантиране на задълженията им по застраховките от раздел I на приложението.

(5) Условието и редът за разходване на средствата по фонда за гарантиране на задълженията на застрахователните дружества по ал. 4 се уреждат с наредба, издадена от министъра на финансите.

(6) Застрахователно дружество, невнесло в срок вноската по ал. 2, се прекратява от съда по искане на Дирекцията за застрахователен надзор и се извършва ликвидация.

§ 11. (Предишен § 8, изм. - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) (1) Чуждестранен застраховател може да извършва застраховане в Република България чрез клон, чието седалище е в страната, след 31 март 1998 г.

(2) Дружество, в което участието на чуждестранно лице пряко или чрез друго дружество му осигурява мнозинство при вземане на решение или възпрепятства вземането на решение, може да извършва застраховане в Република България при условията на този закон след 31 март 1998 г.

§ 12. (Нов - ДВ, бр. 1 от 1997 г., предишен § 8а, бр. 58 от 1997 г.) (1) За 1997 г. договарят за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" се сключва до 31 януари включително и важи до края на годината.

(2) При неключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" за събития, настъпили от 1 до 31 януари 1997 г., обезщетенията на увредените лица се покриват от Държавния застрахователен институт за сметка на Гаранционния фонд в размерите по наредбата по чл. 77, ал. 4. Застрахователят превежда в Гаранционния фонд съответстващата за периода част от премията.

(3) Платените обезщетения се възстановяват на Държавния застрахователен институт от Гаранционния фонд в срок един месец от плащането.

(4) За събития, настъпили от 1 до 31 януари 1997 г., Гаранционният фонд не встъпва в правата по чл. 91, ал. 1. Това правило не се прилага в случаите, когато щетите са причинени от лице, управляващо моторното превозно средство при забраната на чл. 33, т. 2 от Закона за движението по пътищата, или от неправопособен водач.

§ 13. (Нов - ДВ, бр. 1 от 1997 г., предишен § 8б, бр. 58 от 1997 г.) Сключеният за 1997 г. договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" и "Злополука" преди наредбата по чл. 77, ал. 4 се привежда в съответствие с наредбата.

§ 14. (Предишен § 9 - ДВ, бр. 58 от 1997 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 1997 г.

§ 15. (Предишен § 10 - ДВ, бр. 58 от 1997 г., изм., бр. 85 от 2004 г.) Изпълнението на закона се възлага на Комисията за финансов надзор и на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за застраховането

(ДВ, бр. 58 от 1997 г., в сила от 22.07.1997 г.)

.....

§ 41. Министерският съвет до 31 октомври 1997 г. изготвя и приема нормативните актове, свързани с приложението на закона.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

.....

§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконовни нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

.....

§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за застраховането

(ДВ, бр. 88 от 1999 г.)

§ 64. В срок до 1 месец от влизането в сила на този закон заварените застрахователи, включително получилите разрешение за извършване на застрахователна дейност, представят информацията по § 8, ал. 3, т. 11 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за застраховането.

§ 65. В срок до един месец от влизането в сила на този закон Асоциацията на българските застрахователи прави предложение по чл. 89, ал. 1.

§ 66. Лицата, които не отговарят на изискванията по чл. 10, ал. 4 и чл. 13, ал. 3, се освобождават от компетентния орган на застрахователя в 3-месечен срок от влизането в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за мерките срещу изпирането на пари

(ДВ, бр. 1 от 2001 г.)

.....

§ 26. В Закона за застраховането (обн., ДВ, бр. 86 от 1996 г.; изм., бр. 1 от 1997 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 21 от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 21, 52, 93 и 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 83 и 97 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

9. Навсякъде в закона, с изключение на § 9 и 10 от преходните и заключителните разпоредби, наименованието "Дирекцията за застрахователен надзор" се заменя с "Агенцията за надзор върху застраховането и хазарта".

§ 28. (1) Дирекцията за застрахователен надзор и Главната дирекция за контрол върху хазарта се преобразуват в Агенция за надзор върху застраховането и хазарта.

(2) Активите, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на дирекциите по ал. 1 се поемат от Агенцията за надзор върху застраховането и хазарта.

(3) Трудовите правоотношения със служителите на дирекциите по ал. 1 се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 29. Правомощията на директора на Дирекцията за застрахователен надзор и на главния директор на Главната дирекция за контрол върху хазарта се прекратяват с влизането в сила на решението на Министерския съвет за назначаване на директор на Агенцията за надзор върху застраховането и хазарта.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за хазарта

(ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 1.01.2002 г.)

§ 56. В Закона за застраховането (обн., ДВ, бр. 86 от 1996 г.; изм., бр. 1 от 1997 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 21, 52, 93 и 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г.; доп., бр. 83 и 97 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.) се правят следните изменения:

4. Навсякъде в закона думите "Агенция за надзор върху застраховането и хазарта" и "Агенцията за надзор върху застраховането и хазарта" се заменят съответно с "Агенция за застрахователен надзор" и "Агенцията за застрахователен надзор".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за застраховането

(ДВ, бр. 96 от 2002 г., изм., бр. 8 от 2003 г.,

в сила от 1.03.2003 г.)

§ 64. В случай че застрахователите в ликвидация в срок от влизането в сила на този закон, Агенцията за застрахователен надзор може с решение да освободи ликвидаторите и да назначи нови и/или да приеме нов план за ликвидация. Съдът вписва промените по фирменото дело при представяне на решението.

§ 65. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон застрахователните брокери, получили разрешение по чл. 43, ал. 4, представят декларация за липса на обстоятелствата по чл. 43а, ал. 1, т. 6 по отношение на всички лица по чл. 43а; в противен случай Агенцията за застрахователен надзор отнема издаденото разрешение.

§ 66. (1) Издадените разрешения за извършване на застрахователна дейност по подвидове застраховка "Постоянна здравна застраховка" и/или "Допълнителна застраховка" по заповедите на директора на Дирекцията за застрахователен надзор за определяне на видовете и подвидовете

застраховки на основание чл. 22, ал. 1, т. 7 имат действието на разрешение за извършване на застрахователна дейност съответно по видовете застраховки "Постоянна здравна застраховка" по раздел I, т. 4 и "Допълнителна застраховка" по раздел I, т. 6 от приложението към чл. 6, ал. 2.

(2) Издадените разрешения за извършване на застрахователна дейност по подвидовете застраховки по раздел II от приложението към чл. 6, ал. 2 според заповедите на директора на Дирекцията за застрахователен надзор за определяне на видовете и подвидовете застраховки на основание чл. 22, ал. 1, т. 7 имат действие на разрешение за извършване на застрахователна дейност по съответните видове застраховки.

§ 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) В срок от една година от влизане в сила на този закон Асоциацията на българските застрахователи разработва обща методика за ликвидация на щети по застраховка "Гражданска отговорност" на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да дава предписания по законосъобразността на методиката и във връзка със защита интересите на застрахованите лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г.) При неизпълнение на задължението по ал. 1 в посочения срок заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", възлага разработването на методиката на определени от него експерти и я предлага на Комисията за финансов надзор за одобрение с наредба.

§ 68. (Отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за Комисията за финансов надзор

(ДВ, бр. 8 от 2003 г., в сила от 1.03.2003 г.)

§ 5. Приетите подзаконови нормативни актове по прилагането на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за застраховането, Кодекса за задължително обществено осигуряване, Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за закрила при безработица и насърчаване на заетостта запазват действието си, доколкото не му противоречат.

§ 9. (1) В Закона за застраховането (обн., ДВ, бр. 86 от 1996 г.; изм., бр. 1 от 1997 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 21, 52, 93 и 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 83 и 97 от 2000 г., бр. 1, 102 и 110 от 2001 г., бр. 96 и 107 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

23. Навсякъде в закона думите "Национален съвет по застраховане" и "Националният съвет по застраховане" се заменят съответно с "Комисия за финансов надзор" и "Комисията за финансов надзор", думите "Агенция за застрахователен надзор" и "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят съответно с "управление "Застрахователен надзор" и "заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение
на Закона за застраховането
(ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

§ 60. Заварените при влизането в сила на този закон общи условия не подлежат на промяна по реда на чл. 23, ал. 3, освен в случаите на констатиране на нарушения на повелителни разпоредби на закона.

§ 61. (1) Застрахователите, които са получили разрешение по раздел II, буква "А", т. 18 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 преди влизането в сила на този закон и искат да предлагат помощ при пътуване в натура, представят прогноза по чл. 26, ал. 2 заедно с изменението на общите условия, тарифите и застрахователно-техническите планове. Такса за допълнителното разрешение не се дължи.

(2) В заварените производства по издаване на разрешение за извършване на застрахователна дейност или по издаване на допълнително разрешение по раздел II, буква "А", т. 18 от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 застрахователят допълва прогнозата с обстоятелствата по чл. 26, ал. 2. От допълването на прогнозата тече нов двумесечен срок за изготвяне на предложение, съответно за вземане на решение от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

§ 62. Разпоредбите на чл. 38а, чл. 51, ал. 6, чл. 54, ал. 3 и § 1, т. 17 от допълнителните влизат в сила от датата на приемането на Република България в Европейския съюз.

§ 63. Размерът на минималния гаранционен капитал по чл. 48, ал. 3 се достига поетапно до 1 януари 2007 г., както следва:

1. от влизането в сила на този закон - 800 000 лв.;
2. от 1 януари 2005 г. - 2 000 000 лв., и
3. от 1 януари 2006 г. - 2 300 000 лв.

§ 64. (1) Разпоредбата на чл. 52, ал. 1, т. 8 влиза в сила от 1 януари 2006 г.

(2) Разпоредбата на чл. 65, ал. 1, т. 4 влиза в сила от 1 юни 2005 г.

.....

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 88 от 1999 г.,

бр. 96 от 2002 г.,

в сила от 1.01.2003 г.,

бр. 85 от 2004 г.)

Раздел I

А. ВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ. РИСКОВЕ.

1. Застраховка "Живот" и рента.

а) застраховка "Живот" с покритие на рисковете "смърт" или "доживяване на определена възраст" или "доживяване на определена възраст или по-ранна смърт";

б) застраховка за пенсия или рента, включваща спестовна част и задължение за еднократни или периодични плащания, дължими след изтичане на най-малко една година от плащането на премията или на първата разсрочена вноска.

При тези договори застрахователят изплаща фиксирани суми.

2. Женитбена и детска застраховка.

Застраховка за изплащане на фиксирана сума при женитба или раждане или изтичане на срока на застраховката, който е обвързан с навършване на определена възраст от дете.

3. Застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд.

Застраховка по т. 1 и 2, при които застрахователните плащания са изцяло или частично зависими от стойността на и/или дохода от предварително определени активи.

4. Постоянна здравна застраховка.

а) застраховка за изплащане на медицински разходи или на фиксирани суми за диагностициране и лечение, произтичащи от злополука или заболяване, или от определени видове злополука или заболяване;

б) застраховка за изплащане на фиксирани еднократни или периодични суми за определен период или пожизнено, при неработоспособност, причинена от злополука или заболяване, или от определени видове злополука или заболяване.

5. Изкупуване на капитал.

Застраховка за определен срок, при която срещу получаване на премия застрахователят изплаща договорена сума при изтичане на срока.

6. Допълнителна застраховка.

Застраховка, осигуряваща допълнителни застрахователни покрития, включващи което и да е или комбинация от:

а) смърт вследствие на злополука;

б) трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на злополука;

в) трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на заболяване;

г) временна неработоспособност вследствие на злополука;

д) временна неработоспособност вследствие на заболяване;

е) безработица;

ж) хоспитализация;

з) тежки заболявания;

и) медицински разходи.

Раздел II

А. ВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ. РИСКОВЕ.

1. Злополука (включително производствени злополуки и професионални заболявания):

- фиксирани парични суми;
- обезщетения;
- комбинация от горните две;
- обезщетения на пътници.

2. Заболяване:

- фиксирани парични суми;
- обезщетения;
- комбинация от горните две.

3. Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства).

Всяка щета или загуба, нанесена на:

- сухопътни моторни превозни средства;
- сухопътни безмоторни превозни средства.

4. Релсови превозни средства.

Всяка щета или загуба, нанесена на релсови превозни средства.

5. Летателни апарати.

Всяка щета или загуба, нанесена на летателни апарати.

6. Плавателни съдове (морски, речни и по езера и канали).

Всяка щета или загуба, нанесена на:

- речни и плавателни съдове по канали;
- плавателни съдове по езера;
- морски плавателни съдове.

7. Товари по време на превоз (включително стоки, багаж и други).

Всяка щета или загуба, нанесена на товари по време на превоз, без оглед на вида на транспорта.

8. Пожар и природни бедствия.

Всяка щета или загуба, нанесена на имущество (различно от това по т. 3,

4, 5, 6 и 7), предизвикана от:

- пожар;
- експлозия;
- имплозия;
- буря;
- други природни бедствия;
- атомна енергия;
- свлачища.

9. Други щети на имущество.

Всяка щета или загуба, нанесена на имущество (различно от това по т. 3,

4, 5, 6 и 7), предизвикана от градушка или измръзване и всякакво друго събитие, като кражба, освен включените в т. 8.

10. Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство.

Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства (включително гражданска отговорност на превозвача).

11. Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на летателни апарати.

Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на летателни апарати (включително гражданска отговорност на превозвача).

12. Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове.

Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на плавателни съдове (включително гражданска отговорност на превозвача).

13. Обща гражданска отговорност.

Всяка отговорност за вреди, освен посочените в т. 10, 11 и 12.

14. Кредити:

- обща неплатежеспособност;
- експортни кредити;
- продажби с разсрочено плащане;
- ипотечи;
- селскостопански кредити.

15. Гаранции:

- преки;
- косвени.

16. Разни финансови загуби:

- рискове, свързани със заетостта;
- обща недостатъчност на доходи;
- лошо време;
- загуба на доходи;
- текущи общи разходи;
- непредвидени търговски разходи;
- загуби на пазарна стойност;
- загуби на рента или доход;
- косвени търговски загуби, освен горепосочените;
- други финансови загуби (нетърговски);
- други финансови загуби.

17. Правни разноски (правна защита).

Застраховка за покриване на съдебни разноски и други разходи за водене на дела.

18. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Помощ при пътуване (асистанс).

Помощ за лица, които попадат в затруднения при пътуване, когато са далеч от дома или от постоянното си местоживееене.

Б. НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗРЕШЕНИЕТО ЗА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН ВИД ЗАСТРАХОВКИ.

Когато разрешението включва едновременно:

а) видовете по т. 1 и 2, се наричат "Застраховане срещу заболяване и злополука";

б) видовете по т. 1, 3, 7 и 10, се наричат "Автомобилно застраховане";

в) видовете по т. 1, 4, 6, 7 и 12, се наричат "Морско и транспортно застраховане";

г) видовете по т. 1, 5, 7 и 11, се наричат "Авиационно застраховане";

д) видовете по т. 8 и 9, се наричат "Застраховане на имущество";

е) видовете по т. 10, 11, 12 и 13, се наричат "Гражданска отговорност";

ж) видовете по т. 14 и 15, се наричат "Кредити и гаранции";

з) по всички видове, се наричат "Общо застраховане".

В. СПОМАГАТЕЛНИ РИСКОВЕ.

Застраховател, получил разрешение за един основен риск, отнасящ се към един или група видове застраховки по раздел II на приложението, може също да покрие рисковете, включени в други видове, без да се изисква разрешение за тези рискове, ако:

- са свързани с основния риск;
- се отнасят за предмета, който се покрива от основния риск;
- се покриват от договора, покриващ основния риск.

Рисковете, включени в раздел II, буква "А", т. 14 и 15 на това приложение, не могат да бъдат разглеждани като самостоятелни за други видове застраховки.

Приложение № 2 към чл. 48, ал. 2

(НОВО - ДВ, бр. 88 ОТ 1999 Г., ОТМ., бр. 96 ОТ 2002 Г.)

Приложение № 2.1 към чл. 48, ал. 2

(НОВО - ДВ, бр. 96 ОТ 2002 Г.,

ИЗМ., бр. 85 ОТ 2004 Г.)

Размер на минималния гаранционен капитал за акционерно дружество и
клон на чуждестранен застраховател

№	Видове застраховки по приложение № 1 към чл. 6, ал. 2	Размер на минималния гаранционен капитал (хил. лв.)
1.	(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Застраховки по раздел I - за всички видове	1200
2.	Застраховки по раздел II	
2.1.	(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За видовете по Т. 10, 11, 12, 13, 14 и 15	800
2.2.	(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За видовете по Т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16 и 18	600
2.3.	(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) За видовете по т. 9 и 17	400
3.	(Отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.).	
3.1.	За всички видове по раздел I	900
3.2.	За всички видове по раздел II	600

Приложение № 2.2 към чл. 48, ал. 2

(НОВО - ДВ, бр. 96 ОТ 2002 Г.)

Размер на минималния гаранционен капитал за взаимозастрахователна

кооперация

_____ ý_____
_____ ý_____

№	Ниво на достигнат годишен премиен приход (хил. лв.)	Размер на минималния гаранционен капитал (хил. лв.)
---	---	---

Übersicht über die verschiedenen Arten von ...

1.	Под 500	100
2.	От 501 до 1000	200
3.	От 1001 до 1500	300
4.	Над 1500	400

[illegible]